

Miliardy z II filaru: politycy liczą na wzrost, ekonomiści studzą emocje

Fot. Marian Paluszkiwicz

Na Litwie trwa wypłata miliardów euro z II filaru emerytalnego. „KW” wyjaśnia, jak to wpłynie na gospodarkę. Politycy liczą, że pieniądze te pobudzą konsumpcję. Tymczasem ekonomiści podkreślają, że większość ludzi nie wydaje ich od razu, tylko traktuje jako oszczędności i finansową poduszkę bezpieczeństwa. »6-7

Polscy medycy na Litwie zbierają krew

»11

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Powrót do tematu renowacji Pałacu Koncertów i Sportu

»14-15

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

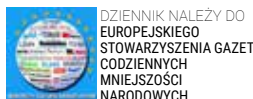
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Radczenko kandydatem na wysokie stanowisko państwowe

Justyna Giedrojc

23 kwietnia Sejm RL zgłasza nad kandydaturą Aleksandra Radczenko na stanowisko kontrolera sejmowego (ombudsmana).

— Celem nadrzędnym każdego litewskiego kontrolera sejmowego jest szeroko rozumiana ochrona praw człowieka — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aleksander Radczenko.

Kandydaturę prawnika oraz doradcy premier Ingi Ruginienė na to stanowisko zaproponował przewodniczący Sejmu Juozas Olekas. Jego zdaniem Radczenko posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie prawodawstwa, zarządzania publicznego oraz ochrony praw człowieka.

„Rozpoczął karierę zawodową w mediach, a następnie konsekwentnie pracował w najważniejszych instytucjach państwowych, gdzie zdobywał doświadczenie w zakresie prawa, legislacji i zarządzania publicznego” — zaznaczył Juozas Olekas.

NEUTRALNOŚĆ POLITYCZNA

Występując w parlamencie, Aleksander Radczenko oznajmił, że jego priorytetem na stanowisku kontrolera będzie sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

„Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią podstawę naszej gospodarki. Uważam, że powołanie kontrolera zajmującego się tym sektorem pozwoli rozpocząć rozwiązywanie istniejących problemów, a także wpłynie na poprawę otoczenia biznesowego” — podkreślił.

Kandydat zaznaczył również, że nie należy do żad-

nej partii politycznej, a jego dotychczasowa współpraca z przedstawicielami władz o różnych poglądach świadczy o jego niezależności.

„Sądzę, że byłem powoływany na te stanowiska nie ze względu na poglądy polityczne, lecz, mam nadzieję, dzięki moim kompetencjom” — dodał.

STANOWISKO TRZECIEGO KONTROLERA SEJMOWEGO

Litewski parlament powołuje kontrolera sejmowego na pięcioletnią kadencję. Obecnie funkcję kontrolerów sejmowych pełnią Erika Leonaitė i Jolita Miliuvienė. Stanowisko trzeciego kontrolera sejmowego ma zostać przywrócone m.in. w celu rozpatrywania skarg dotyczących możliwych naruszeń w świadczeniu usług publicznych dla małych i średnich przedsiębiorstw.

— W ubiegłym roku parlament utworzył stanowisko trzeciego kontrolera sejmowego, który łączy funkcje podobne do rzecznika praw obywatelskich oraz rzecznika małych

i średnich przedsiębiorców w Polsce. Zgodnie z wolą parlamentu priorytetem nowego ombudsmana, niezależnie od tego, kto nim zostanie, będzie mały i średni biznes. Jednocześnie nadrzędnym celem każdego litewskiego kontrolera sejmowego, instytucji istniejącej od 30 lat i ustanowionej w Konstytucji, pozostaje szeroko rozumiana ochrona praw człowieka, walka z biurokracją oraz nadużyciami urzędniczymi — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” kandydat.

Aleksander Radczenko jest magistrem prawa. W 2014 r. był jednym z inicjatorów powołania Polskiego Klubu Dyskusyjnego w Wilnie. Doradzał premierowi Gintautasowi Paluckasowi oraz przewodniczącej Sejmu Viktoriji Čmilytė-Nielsen. Był także doradcą prawnym prezydenta Gitanasa Nausėdy. Pracował w Ministerstwie Sprawiedliwości i Ministerstwie Gospodarki oraz pełnił funkcję zastępcy dyrektora Departamentu Prawa w Kancelarii Rządu. ■

Zgodnie z wolą parlamentu priorytetem nowego ombudsmana, nieważne czy zostanie nim ja, czy ktokolwiek inny, będzie mały i średni biznes — mówi Aleksander Radczenko

Fot. Marian Paluszkiewicz

Wczoraj, 15 kwietnia, na zaproszenie prezydenta Gitanasa Nausėdy, na Litwę z oficjalną wizytą przybył prezydent Estonii Alar Karis. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Apel o przekazanie 1,2 proc. podatku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Podobnie jak w ubiegłych latach, każdy z nas, kto płaci podatek od dochodu (od wynagrodzenia, działalności gospodarczej lub innej), może przekazać dla organizacji (w tym przypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) 1,2 proc. od wpłaconego w 2025 r. do Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI) podatku dochodowego. Czytelnika nic to nie kosztuje, a dla polskiej gazety na Litwie to wielka pomoc.

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc.

Dlaczego warto przekazać „Kurierowi Wileńskiemu” 1,2 proc. od podatku? Żeby na Litwie mogła istnieć i się rozwijać polska gazeta. Twoja pomoc, Czytelniku, będzie znacznym wsparciem naszych skromnych redakcyjnych sił.

Według danych VMI w kraju jest około 950 tys.

osób, które są zobowiązane do złożenia deklaracji podatkowych za miniony rok. Są to osoby uzyskujące dochody związane z zatrudnieniem, pragnące odzyskać podatek dochodowy, prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, podatnicy, którzy sprzedali samochód po upływie mniej niż trzech lat od momentu kupna, podatnicy, którzy sprzedali nieruchomość w ciągu mniej niż dziesięciu lat od nabycia. Złożyć deklarację muszą także osoby, które otrzymały ponad 500 euro odsetek w ciągu roku lub ponad 2 500 euro nie od bliskich krewnych

KROK PO KROKU

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileńskiego”? Wystarczy do 4 maja 2026 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem

EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Wykonujemy następujące kroki:

Wybieramy: Deklaravimas
Klikamy: Pildyti prašymą
Wypełniamy formularz wg instrukcji.

UWAGA: wniosek złożony po 4 maja br. nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także odrzucony, jeżeli w terminie przed 4 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2025 rok. Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (lit. įmonės kodas): **VšĮ „Vilnijos žodis” 125247657.**

Imieniny

16 kwietnia

Benedykta,
Bernadety, Erwina,
Feliksa, Julii,
Joachima, Lamberta,
Leonida, Saturnina,
Urbana

17 kwietnia

Aniceta, Eliasza,
Innocentego, Izydora,
Jakuba, Józefa,
Katarzyny, Klary,
Pawła, Radociego,
Roberta, Rudolfa,
Salwatora, Teodora

Cytat dnia

„Myślę, że to zdecydowanie nie koniec NATO. A NATO, jako organizacja obrony zbiorowej, było najbardziej udanym projektem obronnym od czasów II wojny światowej, sprawdzającym się zarówno w czasie zimnej wojny, jak i teraz, a także w przyszłości” — skomentował krytyczne wypowiedzi o NATO prezydenta USA Donalda Trumpa prezydent Litwy Gitanas Nausėda.

Liczba dnia 4,7 proc.

— o tyle w lutym odnotowano wzrost produkcji przemysłowej na Litwie. Był to najwyższy wzrost tego wskaźnika w państwach bałtyckich. Na Łotwie wynosił 4 proc., w Estonii zaledwie 0,5 proc.

Planuje się rozbudowę placówek oświatowych w Skojdziszkach i Mejszagole

W rejonie wileńskim planowane są ważne zmiany w infrastrukturze oświatowej – zostanie zmodernizowana i rozbudowana Szkoła-Przedszkole w Skojdziszkach oraz zostaną powiększone przestrzenie Żłobka-Przedszkola w Mejszagole.

Projekty te mają na celu poprawę warunków kształcenia, zwiększenie liczby miejsc oraz stworzenie nowoczesnego środowiska dla dzieci.

„Rejon wileński szybko się rozwija, dlatego istnieje potrzeba rozbudowy warunków edukacyjnych dla dzieci – to rozumiemy. Cieszę się, że udaje się znaleźć porozumienie i rozwiązania oraz inwestować w te dziedziny.

W Skojdziszkach planowana jest rozbudowa szkoły-przedszkola – powstanie nowy budynek, w którym zostanie urządzonych sześć grup przedszkolnych. Pozwoli to stworzyć nawet 110 dodatkowych miejsc dla dzieci. W Mejszagole planujemy budowę nowej dobudówki żłobka-przedszkola. Powstaną tam trzy nowe grupy przedszkolne dla 60 dzieci.

Projekty te koncentrują się nie tylko na zwiększeniu liczby miejsc, ale także na jakości – nowoczesnych, bezpiecznych i przyjaznych przestrzeniach, w których dzieci będą mogły się rozwijać, uczyć i integrować, a pracownicy – komfortowo pracować” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

W SKOJDZISZKACH – REKONSTRUKCJA I ROZBUDOWA BUDYNKU

Szkoła-Przedszkole w Skojdziszkach zostanie rozbudowana o nowe skrzydło, co pozwoli na utworzenie sześciu grup i 110 dodatkowych miejsc dla dzieci.

W budynku powstaną gabinety logopedy, psychologa, sala sensoryczna oraz gabinet opieki zdrowotnej, a także sala wielofunkcyjna. Grupy przedszkolne będą się mieścić na pierwszym i drugim piętrze. Każda grupa

Projekty rozbudowy placówek oświatowych w Skojdziszkach i Mejszagole – wizualizacja spółki „INace”.

W Skojdziszkach planowana jest rozbudowa szkoły-przedszkola – powstanie nowy budynek, w którym zostanie urządzonych sześć grup przedszkolnych. Pozwoli to stworzyć nawet 110 dodatkowych miejsc dla dzieci.

będzie posiadać salę zabaw i odpoczynku, szatnię, węzeł sanitarny, zaplecze kuchenne oraz pomieszczenia pomocnicze.

Powstaną nowe miejsca parkingowe, ścieżki piesze oraz wiaty na rowery i hulajnogi.

Obecnie do placówki uczęszcza 213 dzieci.

W tym roku zostanie przygotowany projekt techniczny, a rozpoczęcie budowy planowane jest na I kwartał 2027 roku, natomiast prace budowlane zaplanowano na okres od pierwszego kwartału 2027 do połowy 2028 roku.

W MEJSZAGOLE – BUDOWA NOWEJ DOBUDÓWKI

W Żłobku-Przedszkolu w Mejszagole planowana jest budowa nowego skrzydła, w którym po-

wstanie 60 dodatkowych miejsc dla trzech grup przedszkolnych.

W nowym budynku powstaną podstawowe strefy funkcjonalne: grupy przedszkolne oraz sala wielofunkcyjna przeznaczona do zajęć, wydarzeń i aktywności fizycznej. Obok niej znajdą się szatnie, przebieralnie, magazyn oraz pomieszczenia sanitarne. Zaplanowano również nowe pomieszczenia dla przedszkola – salę oraz kuchnię do przygotowywania posiłków. Grupy przedszkolne będą znajdować się na drugim piętrze. Każda grupa będzie posiadać przestrzeń do zabawy i odpoczynku, szatnię, węzeł sanitarny, aneks kuchenny oraz pomieszczenia pomocnicze.

Przewiduje się również budowę parkingu, ścieżek dla pieszych łączących obiekt z amfiteatrem i dziedzińcem przedszkolnym oraz wiat na rowery i hulajnogi.

Rozpoczęcie budowy planowane jest na I kwartał 2027 roku, a zakończenie – na II kwartał 2028 roku, jeśli projekt będzie przebiegał bez zakłóceń. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

DYPLOMACJA Sejm popiera pomysł ambasady Litwy w Brazylii

Sejmowa Komisja Spraw Zagranicznych (URK) popiera propozycję MSZ dotyczącą otwarcia ambasady Litwy w Brazylii.

„Komisja postanowiła poprzeć propozycję Ministerstwa Spraw Zagranicznych dotyczącą otwarcia ambasady w Brazylii. Byłby to swego rodzaju pomost do Ameryki Łacińskiej” — powiedział w środę 15 kwietnia agencji BNS przewodniczący komisji Remigijus Motuzas. Według niego taka strategiczna inwestycja jest potrzebna, ponieważ obecnie Ameryka Południowa nie jest objęta reprezentacją dyplomatyczną. Przewodniczący URK podkreślił, że nie jest to decyzja polityczna, lecz zorientowana na wymiar gospodarczy — duży rynek brazylijski oraz dążenie do dywersyfikacji kierunków handlu.

KULTURA Kontrola Państwowa: seniorzy są słabo zaangażowani

Według danych Kontroli Państwowej, w latach 2022-2024 w działaniach kulturalnych uczestniczyła mniej niż połowa osób starszych, a ich zaangażowanie jest niewystarczające między innymi z powodu braku strategicznej uwagi ze strony państwa oraz braku celowego planowania środków. Według najwyższej instytucji kontrolnej kraju, 42,7 proc. osób starszych uczestniczyło w ciągu ostatnich lat w działaniach kulturalnych organizowanych w miejscu ich zamieszkania. Jednak ich udział jest najczęściej ograniczony przez brak motywacji, problemy zdrowotne, postrzeganie własnego wieku oraz niezgodność oferowanych zajęć z ich zainteresowaniami. Wyniki kontroli wskazują również, że potrzeby kulturalne osób starszych w Litwie są praktycznie nieoceniane.

ENERGETYKA Prezydent podpisał poprawki do ustawy o akcyzie

Prezydent Gitanas Nausėda podpisał przyjęte przez Seim poprawki do ustawy o akcyzie, zgodnie z którymi do połowy czerwca zostanie obniżona stała część stawki akcyzy na olej napędowy. „Obowiązkiem państwa jest reagowanie na wzrost cen paliw dla konsumentów spowodowany czynnikami globalnymi. Rozwiązanie zaproponowane przez rząd — tymczasowe obniżenie akcyzy na olej napędowy — jest słuszne. Czy wystarczająco szybko i w wystarczającym zakresie — społeczeństwo może samo to ocenić. Uważam, że w czerwcu będziemy musieli ponownie powrócić do kwestii akcyzy na paliwa” — stwierdził Nausėda. Aby nieco obniżyć ceny oleju napędowego, które gwałtownie wzrosły w wyniku wojny na Bliskim Wschodzie, we wtorek 14 kwietnia Sejm podjął decyzję o obniżeniu podatku akcyzowego na ten paliwo na dwa miesiące — powinno to obniżyć jego cenę o ok. 6 centów.

TECHNOLOGIE W Estonii urodziło się sklonowane źrebie

Dzięki pomocy naukowców wydziału weterynarii Estońskiego Uniwersytetu Nauk Przyrodniczych 11 kwietnia w stadninie w Lūnjas urodziło się pierwsze w kraju sklonowane źrebie. Wydarzenie to stanowi znaczące osiągnięcie naukowe, dzięki któremu Estonia stała się drugim krajem w Europie posiadającym możliwości klonowania koni. Narodziny pierwszego sklonowanego źrebaka są zwieńczeniem

kilkuletnich badań i rozwoju. Jest to wspólny projekt naukowców z Estońskiego Uniwersytetu Nauk Przyrodniczych oraz firmy Lūnija Stud OÜ. „Źrebak jest silny i zdrowy, ale aby chronić jego zdrowie, przez jakiś czas trzymamy go w warunkach kwarantanny” — powiedziała Elina Tsopp, embriolożka z uniwersytetu i kierowniczka projektu klonowania.

TRANSPORT W Trokach bilet łączony na pociąg i autobus

W Trokach wprowadzono wspólny bilet na pociąg i autobus — mogą go nabyć wszyscy pasażerowie pociągów jadący do stacji kolejowej w Trokach lub z niej — poinformowała spółka LTG Link, należąca do grupy Lietuvos geležinkeliai (LTG). Zgodnie z komunikatem bilet łączony to zestaw biletów na pociąg i miejski transport publiczny, nabywany w ramach jednej transakcji. Uprawnia on pasażerów do podróżowania w obie strony środkami transportu publicznego w Trokach tego samego dnia.

GRZEGORZEWO Odnowiono centrum opieki zdrowotnej

W Grzegorzewie za ponad 410 tys. euro odnowiono ośrodek zdrowia, poinformował w środę stołeczny samorząd. Podano, że w Centrum Opieki Zdrowotnej w Grzegorzewie odnowiono recepcję i gabinet szczepień, powiększono poczekalnię dla pacjentów, urządzono szatnię dla pracowników, a placówka nabyła również nowoczesny sprzęt do diagnostyki rentgenowskiej. „Inwestycje w nowoczesny sprzęt i infrastrukturę to przemyślane i kompleksowe rozwiązanie, które ma na celu zapewnienie mieszkańcom Wilna usług opieki zdrowotnej zawsze odpowiadających ich potrzebom i oczekiwaniom” — stwierdziła w komunikacie wicemercer Wilna Simona Bieliūnė.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat.pras., inf. wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Miliardy z emerytur: politycy liczą na wzrost, ekonomiści studzą emocje

Honorata Adamowicz

Na Litwie trwa wypłata miliardów euro z II filaru emerytalnego. „KW” wyjaśnia, jak to ma wpłynąć na gospodarkę. Politycy liczą, że pieniądze te pobudzą konsumpcję. Tymczasem ekonomiści podkreślają, że większość ludzi nie wydaje ich od razu, tylko traktuje jako oszczędności i finansową poduszkę bezpieczeństwa.

DECYDUJĄ LUDZIE

Według przewodniczącego Sejmu Juozasa Olekasa, w wyniku masowej wypłaty tak dużych kwot na rynku wewnętrznym pojawią się dodatkowe środki, ponieważ dotychczas fundusze II filaru inwestowały poza Litwą. W związku z tym można oczekiwać, że może to pobudzić większą konsumpcję wewnętrzną, lepsze ściąganie podatków, a być może część środków zostanie skierowana na inwestycje.

— Można oczekiwać pewnego impulsu inwestycyjnego, jednak zobaczymy, jak ludzie zachowają się z pieniędzmi, które zostaną wypłacone. Większość prawdopodobnie pozostanie dalej w filarach, natomiast ta część, która zostanie wypłacona, może pobudzić konsumpcję wewnętrzną lub inwestycje w kraju. Każdy człowiek musi sam zdecydować, co jest dla niego korzystniejsze. Przed podjęciem decyzji należy poradzić się, skonsultować i dopiero wtedy podjąć decyzję. Wcześniej ludzie nie mieli takiej możliwości, teraz ją mają, dlatego wydaje mi się, że lepiej jest, gdy mogą sami dysponować swoimi środkami — zaznaczył Juozas Olekas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

OSZCZĘDNOŚCI ZAMIAST KONSUMPCJI

Tymczasem Nerijus Mačiulis, główny ekonomista Swedbanku, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla, że wbrew początkowym obawom masowego

Już w ubiegłym roku Litwini bardzo aktywnie kupowali nieruchomości — mówi Nerijus Mačiulis **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**

„zalanania” gospodarki gotówką, mieszkańcy Litwy nie rzucają się na szybkie wydawanie środków wycofanych z II filaru emerytalnego. Większość osób traktuje te pieniądze nie jako dodatkowy dochód do natychmiastowej konsumpcji, lecz jako długo gromadzone oszczędności.

— Już w ubiegłym roku Litwini bardzo aktywnie kupowali nieruchomości. Popyt był napędzany oczekiwaniem, że w tym roku podaź wzrośnie. Czy to oznacza, że liczba transakcji będzie dalej rosła? Niekoniecznie. Część mieszkańców, która wycofała środki z funduszy emerytalnych, najprawdopodobniej zainwestuje w nieruchomości, ale to nie będzie masowe. Warto jednak podkreślić, że na konta mieszkańców trafiło dodatkowo około 3 mld euro, podczas gdy na handel detaliczny wydaje się około 20 mld euro rocznie — to naprawdę ogromne kwoty — mówi specjalista.

Jak zaznacza nasz rozmówca, obecna sytuacja w Litwie podobna jest do tej obserwowanej w Estonii, która pokazuje, że większość ludzi tych pieniędzy nie wydaje. Traktują je jako finansową rezerwę. Jedni inwestują samodzielnie, inni wybierają fundusze emerytalne trzeciego filaru. Można zakładać, że co najmniej poło-

wa tych środków zostanie zainwestowana, a nieprzeznaczona na bieżącą konsumpcję.

— Pozostała część pobudzi konsumpcję i będzie jednym z czynników, dzięki którym litewska gospodarka w tym roku może wzrosnąć o ponad 3 proc. najszybciej w całym regionie krajów bałtyckich. W pierwszym tygodniu wydana kwota stanowiła mniej niż jedną dziesiątą otrzymanych pieniędzy. Większość mieszkańców skłania się ku oszczędzaniu i zastanawia się, gdzie zainwestować: jedni wybierają nieruchomości, inni remonty, papiery wartościowe lub fundusze emerytalne. W pierwszy weekend widoczny był skok wydatków, jednak odzwierciedlał on zachowanie jedynie niewielkiej części społeczeństwa — być może około 10 proc., głównie tych, którzy mieli mniejsze oszczędności lub problemy finansowe — podkreśla ekonomista.

„TO NIE PREZENT OD POLITYKÓW”

Ekonomista zaznacza, że najważniejsze jest zrozumienie, że te pieniądze nie są żadnym prezentem od polityków — to środki, które ludzie sami odkładali przez dziesięciolecia.

7.>>

6.>>

Należy je traktować jako długoterminowe oszczędności, przeznaczone na starość lub nieprzewidywane sytuacje.

— Życie staje się spokojniejsze, a sen głębszy, gdy ma się finansową poduszkę bezpieczeństwa. Dlatego choć część środków można przeznaczyć na bieżącą konsumpcję, większą część warto zainwestować czy to poprzez fundusze inwestycyjne, bezpośredni zakup akcji, czy nawet przechowywanie środków przy minimalnej stopie zwrotu. Najważniejsze jest posiadanie rezerwy, która daje poczucie bezpieczeństwa w obliczu nieoczekiwanych zdarzeń i przyszłych potrzeb — podkreśla Nerijus Mačiulis.

SKALA WYPŁAT

Po liberalizacji systemu II filaru emerytalnego od tego roku, w pierwszym etapie tzw. „okna” od stycznia do marca z oszczędzania wycofało się i wypłaciło całość lub część środków około 40 proc. uczestników systemu, czyli około 580 tys. osób — wynika z obliczeń BNS na podstawie danych Litewskiego Stowarzyszenia Funduszy Inwestycyjnych i Emerytalnych (LIPFA).

Około 37 proc. uczestników systemu 515 tys. osób wypłaciło wszystkie wpłacone środki wraz z wypracowaną stopą zwrotu. Kolejne 65,4 tys. uczestników opuściło system z powodu choroby, zbliżającej się emerytury lub wypłaciło 25 proc. zgromadzonych środków — poinformowała LIPFA.

Tym grupom wypłacono już odpowiednio około 2,9 mld euro oraz 255,8 mln euro.

Jednocześnie do Sodry przekazano około 1,3 mld euro wpłat, które instytucja ta wcześniej odprowadziła do funduszy. Środki te zostaną przealiczone na jednostki ewidencyjne i w przyszłości zwiększą emerytury. Obecnie kwota ta trafi do rezerwy Sodry, poinformowała BNS przedstawicielka funduszu Skirmanė Ramoškaitė.

Z kwoty 2,9 mld euro wkłady własne uczestników stanowią 1,4 mld euro, natomiast zysk z inwestycji —

Wbrew początkowym obawom masowego „zalania” gospodarki gotówką, mieszkańcy Litwy nie rzucają się na szybkie wydawanie środków wycofanych z drugiego filaru emerytalnego **Fot. Marian Paluszkiewicz**

1,5 mld euro. Średnio jedna osoba odzyskała około 5,6 tys. euro, z czego 2,7 tys. euro to jej własne wpłaty, a 2,9 tys. euro to wypracowany przez fundusze zysk.

W ciągu kwartału z powodu poważnego stanu zdrowia z systemu wycofało się 9,7 tys. osób, które odzyskały 76,8 mln euro. Kolejne 31 tys. osób wypłaciło do 25 proc. zgromadzonych środków — 55 mln euro, z czego 3 proc. trafiło do Sodry.

Ponadto z możliwości zakończenia oszczędzania na nie więcej niż pięć lat przed emeryturą skorzystało 24,7 tys. osób, które odzyskały łącznie 124 mln euro.

875 tys. uczestników nadal oszczędza w systemie, a łączna kwota zgromadzona w funduszach emerytalnych wynosi około 6,2 mld euro.

Do tej pory w drugim filarze oszczędzało około 1,45 mln mieszkańców, a łączna wartość aktywów wynosiła około 10,6 mld euro. Według danych LIPFA najwięcej wniosków o zakończenie oszczędzania i wypłatę środków złożono w styczniu — około 21 proc., czyli ponad 300 tys. osób. W ciągu kolejnych dwóch miesięcy złożono następne 14,6 proc. wniosków — ponad 200 tys. osób. ■

Można oczekiwać pewnego impulsu inwestycyjnego — mówi Juozas Olekas **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

Vieną rūpesčiu mažiau, kai elektros kaina žemesnė

**Visuomeninis elektros
energijos tiekimas
pažeidžiamiesiems**

Sužinokite daugiau:

🌐 www.ignitis.lt

☎ +370 611 21802

Półtora twarzy Związku Demokratów

Oskarżony o przyjęcie łapówki Saulius Skvernelis oświadczył, że jego kariera polityczna się skończyła. W rozmowie z „KW” Mariusz Antonowicz zgadza się z politykiem, ale sądzi, że Związek Demokratów ma szansę na dalszy byt polityczny.

Antoni Radczenko

Prokurator generalna Nida Grunskienė zwróciła się we wtorek do Sejmu z wnioskiem o uchYLENIE immunitetu poselskiego byłego premiera Sauliusa Skvernelisa. Były premier oraz przewodniczący Sejmu jest podejrzany o przyjęcie łapówki w wysokości minimum 51 tys. euro.

UPROSZCZONE GŁOSOWANIE

Saulius Skvernelis oświadczył, że zgadza się, aby głosowanie w Sejmie w sprawie immunitetu było dokonane w trybie uproszczonym. To oznacza, że nie będzie powołana specjalna komisja poselska. Polityk oświadczył, że nie zgadza się z zarzutami. Dodał, że jego kariera polityczna dobiegła końca. „Chyba tylko iluzje mogą coś zmienić. Mówiąc wprost: w tym procesie uczestniczyć nie mam chęci. Nie mam nawet siły myśleć o jakiejś polityce. Postawiłem twardą kropkę w tym temacie. Bezapelacyjnie i na zawsze” — powiedział poseł.

Po usłyszeniu zarzutów Skvernelis wycofał się z partii. Obecnie należy do mieszanej grupy poselskiej, która zrzesza posłów nienależących do żadnej frakcji. Jego kolega partyjny Virginijus Sinkevičius oświadczył, że wypowiedź Skvernelisa ma charakter emocjonalny. Nie wykluczył, że w przyszłości powróci do polityki.

CZAS NA ODBUDOWĘ PARTII

— Wydaje mi się, że jako polityk Saulius Skvernelis raczej jest skończony. Stawiane zarzuty wyglądają naprawdę poważnie. Co dotyczy samej partii, to sądzę, że ma szansę na dalszą działalność. Związek Demokratów „W imię Litwy” ma twarz nie tylko Skvernelisa. Powiedziałbym, że ma półtora twarzy. Obok Skvernelisa rozpoznawalnym politykiem jest obecny tymczasowy przewodniczący ugrupowania Virginijus Sinkevičius.

Związek Demokratów ma szansę na odbudowę partii — sądzi Mariusz Antonowicz **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Mają czas na odbudowanie partii, aby w wyborach sejmowych zdobyć 5-6 proc. głosów — powiedział „Kuriero- wi Wileńskiemu” politolog Mariusz Antonowicz z Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych.

Związek Demokratów został zarejestrowany jako partia polityczna w 2022 r. Wcześniej powstała frakcja sejmowa, kiedy część posłów na czele z Sauliusem Skvernelisem opuściła frakcję Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych. Generalnie jest bytem politycznym dosyć nowym i nie ma rozbudowanej struktury terytorialnej. Powstaje pytanie, czy taka partia, bez podstawowego lidera, ma szansę na przetrwanie.

— Takim partiom jest trudniej. Zwłaszcza będzie to odczuwalne w trakcie wyborów samorządowych. Tym niemniej dzięki internetowi, dzięki rozpoznawalności twarzy Sinkevičiusa, ta partia ma szansę na przekroczenie progu wyborczego w wyborach parlamentarnych — oświadczył Antonowicz.

OPINIA PUBLICZNA

Sejmowa frakcja Związku Demokratów liczy 15 osób. W Parlamencie Europejskim ugrupowanie reprezentuje Virginijus Sinkevičius. Partia posiada również pięciu merów.

Z badań opinii publicznej, przeprowadzonych przez Spinter tyrimai na zlecenie portalu delfi.lt wynika, że pracę obecnego rządu pozytywnie ocenia tylko 18 proc. wyborców. Zdaniem mieszkańców na szefa rządu najbardziej nadaje się była premier Ingrida Šimonytė — popiera ją 15,3 proc. badanych oraz Viktorija Čmilytė-Nielsen — 7,8 proc. Lidera „Świtu Niemna” Remigijusa Žemaitaitisa w roli premiera widzi 4,9 proc. mieszkańców, a prezesa Związku Chłopów i Zielonych Aurelijusa Verygę — 3,2 proc. Sauliusa Skvernelisa widziało w fotelu szefa rządu 2,3 proc. ankietowanych. Pod tym względem jego pozycja jest tożsama z notowaniami konserwatystów Laurynasa Kasčiūnasa, którego popiera 2,1 proc. respondentów. ■

Taka będzie Litwa, jak jej młodzieży chowanie. Prezydent z kontrowersyjnym pomysłem na matury

Litewski ośrodek prezydencki proponuje rewolucję maturalną. Chce ograniczyć egzaminy maturalne do trzech, proponując bardziej kompleksowe podejście. Doradczyni prezydenta wyjaśniła założenia pomysłu.

TRZY EGZAMINY ZAMIAST WIELU

Jak poinformował portal LRT, kancelaria prezydenta proponuje odejście od obecnego modelu, w którym uczniowie zdają liczne egzaminy z poszczególnych przedmiotów. W zamian miałyby zostać wprowadzone trzy obowiązkowe egzaminy obejmujące szersze zakresy wiedzy.

„Mówimy: przepraszamy, nie będziemy organizować szesnastu egzaminów, przeprowadzimy tylko trzy podstawowe” — powiedziała w wywiadzie dla LRT doradczyni prezydenta Jūratė Litvinaitė.

Zgodnie z propozycją, pierwszy egzamin obejmowałby język i kulturę litewską. Drugi dotyczyłby wiedzy o państwie, łącząc historię, geografę, edukację obywatelską i podstawy ekonomii. Trzeci egzamin skupiałby się na naukach przyrodniczych, matematyce oraz technologiach informacyjnych.

MNIEJ EGZAMINÓW, WIĘCEJ CIĄGŁEJ PRACY

Proponowany model zakłada również zmianę filozofii oceniania uczniów. Wynik końcowy miałby być sumą rezultatów trzech egzaminów oraz średnich ocen z klas 11-12.

„Gdybyśmy zlikwidowali tę nadmierną liczbę egzaminów, nie tylko zaoszczędzilibyśmy mnóstwo pieniędzy, ale także wiele czasu i energii poświęcaną na przygotowywanie zadań, administrację egzaminów, ich sprawdzanie i tak dalej; zaczęlibyśmy ożywiać tradycję, że uczeń uczy się w szkole nie ze względu na egzamin, ale dla ogólnego wykształcenia, ponieważ wie, że ostateczny wynik jego oceny będzie wynikał z ciągłej, regularnej pracy przez

dwa lata, przedstawionej w postaci ocen rocznych” — wyjaśniła Jūratė Litvinaitė.

Dodatkowo ukończenie szkoły miałyby być powiązane z obowiązkową pracą maturalną przygotowywaną przez dwa lata. Uczniowie, w razie potrzeby, mogliby także przystępować do międzynarodowych egzaminów językowych.

Według prezydenta wdrażanie reformy mogłoby rozpocząć się we wrześniu przyszłego roku, a zakończyć jesienią 2029 r. Propozycja wpisuje się w szerszą debatę na temat przyszłości egzaminów maturalnych na Litwie.

ALTERNATYWNE SCENARIUSZE ZMIAN W MATURZE

Litewska Rada Oświaty przedstawiła wcześniej sześć możliwych wariantów reformy systemu egzaminacyjnego. Obejmują one zarówno utrzymanie obecnego modelu, jak i jego stopniowe uproszczenie lub całkowite zniesienie egzaminów państwowych.

Wśród propozycji znalazły się m.in. ograniczenie liczby egzaminów, pozostawienie jednej części egzaminu maturalnego czy zwiększenie znaczenia ocen rocznych i pracy maturalnej. Najdalej idący scenariusz zakłada całkowite zniesienie egzaminów i przeniesienie odpowiedzialności za ocenę uczniów na szkoły, przy jednoczesnym wprowadzeniu egzaminów wstępnych przez uczelnie.

Minister edukacji Raminta Popovienė podkreślała wcześniej, że kluczowym celem zmian jest zapewnienie stabilności systemu egzaminacyjnego.

W bieżącym roku szkolnym kandydaci na studia wyższe muszą zdać co najmniej trzy państwowe egzaminy maturalne: z języka litewskiego i literatury, matematyki oraz jednego wybranego przedmiotu.

Wyjątek dotyczy kierunków artystycznych, gdzie egzamin z matematyki nie jest wymagany, choć od 2024 r. pozostaje obowiązkowy dla większości kandydatów. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Przeładowanie młodzieży w litewskim systemie oświaty to wieloletni już problem **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Polscy medycy na Litwie zbierają krew. „To też darmowe badanie krwi bez kolejki”

Apolinary Klonowski

Rozmawiamy z polskimi medykami na Litwie o organizowanej akcji krwiodawstwa. Członkini PSML-u wyjaśnia, że oddanie krwi to obopólna korzyść, bo to też... darmowe badanie bez kolejki.

DO DZIŚ KREW NIE MA ZAMIENNIKÓW

Akcja „Kropelka krwi — w darze!” odbędzie się 29 kwietnia w godzinach 10:00-19:00 w siedzibie Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie przy ul. Aguonų 22 (II piętro, sala 202).

Jak w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” wyjaśnia członkini zarządu Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie (PSML), Jowita Mičūdaitė-Jarosz, krew do dziś pozostaje niezastąpiona. Jest potrzebna nie tylko przy nagłych tragediach, ale także do zabiegów planowych.

— Do dziś nie udało się wyprodukować krwi sztucznej, więc jedynym źródłem pozostają dawcy. Potrzebna jest przy wypadkach z utratą krwi, podczas planowych i nagłych operacji, po porodach, a także w leczeniu chorób przewlekłych — anemii, białaczki, chorób szpiku czy nowotworów. Jest więc podstawą funkcjonowania ochrony zdrowia w państwie — wyjaśnia Jowita Mičūdaitė-Jarosz.

Zauważa, że na Litwie liczba dawców rośnie, ale zapotrzebowanie rośnie jeszcze szybciej. Szczególnie latem, gdy przybywa wypadków i urazów, frekwencja nawet stałych dawców spada.

Kto może oddać krew?

Pytamy, kto może krew oddać.

— Zdrowa, wypoczęta i nawodniona dorosła osoba. W dniu oddania krwi trzeba być wyspanym, zjeść pełnowartościowy posiłek i nie mieć objawów przeziębienia — wyjaśnia.

DODAJE, ŻE ISTNIEJĄ PEWNE PRZECIWWSKAZANIA.

— Cięża, aktywna poważna choroba układu krążenia lub nerwowego, zaburzenia krzepnięcia,

Regularne oddawanie krwi przynosi też korzyści dla organizmu

Fot. Marian Paluszkiewicz

przewlekłe choroby krwi i układu krwiotwórczego, a także choroby zakaźne takie jak kiła czy HIV — zaznacza.

Co ważne, członkini PSML-u wyjaśnia, że oddanie krwi wcale nie musi być tak dużym szokiem dla organizmu, jak powszechnie się uważa.

— Wiele osób zniechęcają krążące mity. Oddawanie krwi nie powoduje nadciśnienia, nie osłabia układu odpornościowego ani nie naraża na zakażenie HIV czy wirusami zapalenia wątroby. Regularne oddawanie krwi korzystnie wpływa na serce, poprawia krążenie, wspomaga produkcję nowych komórek krwi i detoksykuje organizm. A przy okazji każdorazowo wykonujemy badania profilaktyczne, które mogą wcześniej wykryć ewentualne problemy zdrowotne. Można powiedzieć, że badania za darmo i bez kolejki. Tak więc dawca zyskuje — i ten, komu oddał krew, i on sam — podkreśla nasza rozmówczyni.

POPRIEDNIE AKCJE

Czy poprzednie akcje cieszyły się powodzeniem? Jak się dowiadujemy, było różnie, zależy

od okresu, ale zawsze aktywnie uczestniczyło TVP Wilno, którego siedziba mieści się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, w którym wcześniej odbywały się akcje krwiodawstwa współorganizowane przez PSML. W tym roku akcja odbędzie się w nowej siedzibie Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie.

— Owocnie współpracujemy z filią, to nowa ciekawa przestrzeń na mapie Wilna, próbujemy nowych rewirów — wyjaśnia członkini zarządu PSML.

Akcja polskich medyków na Litwie i Centrum Krwi Klinik Santaros zbiega się w czasie z niedawnym alarmem, jaki ogłosili litewscy medycy. Na Litwie dramatycznie brakuje krwi, do tego stopnia, że w pewnym momencie mogą zostać wstrzymane zabiegi planowe.

Oddanie krwi na Litwie może przynieść także korzyści materialne. Honorowy dawca krwi może liczyć na obsługę bez kolejki w niektórych przypadkach leczenia w przychodni, a do tego może ubiegać się o dodatek do swojej emerytury. Taki dodatek, według danych litewskiego Narodowego Centrum Krwiodawstwa może wynieść nawet 147 euro miesięcznie. ■

Rankingi partii. „Socjaldemokraci nie mogą ubiegać się o pierwsze miejsce”

Konserwatyści obecnie są najpopularniejszą partią na Litwie. Socjaldemokraci z liberałami uplasowali się na drugim miejscu.

Antoni Radczenko

Matas Baltrukevičius w rozmowie z „KW” sądzi, że taka sytuacja nie zadowala socjaldemokratów, ponieważ to ugrupowanie chce być w wyższej lidze politycznej.

NAD PROGIEM IPOD

Największym zaufaniem społecznym cieszą się konserwatyści. Z badań opinii publicznej, przeprowadzonych przez „Spinter tyrimai” na zlecenie portalu Delfi wynika, że gdyby wybory odbyły się w najbliższą niedzielę na Związek Ojczyzny – Litewskich Chrześcijańskich Demokratów zagłosowałoby 15,1 proc. mieszkańców.

Pod progiem wyborczym znalazły się Związek Demokratów „W imię Litwy” (4,8 proc.), Partia Wolności (3,5 proc.) i Narodowe Zjednoczenie (3,1 proc.).

— Sądzę, że dla liberałów obecna sytuacja jest dobra, ponieważ pod względem popularności wyprzedzili znacznie „Świt Niemna” oraz „chłopów”. Dla socjaldemokratów na pewno notowania nie są pomyślne, bo ta partia na pewno chciałaby grać w innej lidze. Tym niemniej, gdyby teraz odbyły się wybory, to raczej stawiałbym na to, że drugie miejsce należałoby do socdemów. Na pewno socjaldemokraci nie mogą się ubiegać o pierwsze miejsce — oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej, Matas Baltrukevičius.

PROBLEM ZWIĄZKU DEMOKRATÓW

Po tym, gdy Saulius Skvernelis ze względu na zarzuty opuścił partię i frakcję Związku Demokratów, w przestrzeni publicznej, pojawiły się informacje, że demokraci ponownie mogą wejść w skład

Mindaugas Sinkevičius nie wykluczył koalicji ze Związkiem Demokratów
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

koalicji rządzącej. Tymczasowy przewodniczący socjaldemokratów Mindaugas Sinkevičius nie wykluczył takiej możliwości. „Na razie brak aktywnej fazy negocjacji. Odbywają się minimalne rozmowy. To mogę potwierdzić” — oświadczył polityk.

Socjaldemokrata podkreślił, że ta kwestia zostanie omówiona na radzie partii w czwartek (16 kwietnia). Podkreślił, że w jego ugrupowaniu są różne zdania na temat ponownej koalicji ze Związkiem Demokratów.

— Część socjaldemokratów w skandalu dotyczącym Sauliusa Skvernelisa dostrzega dodatkowe pole do manewru. Z punktu widzenia PR-owego dla socjaldemokratów pójście w koalicję ze Związkiem Demokratów byłoby niekorzystne. Z drugiej strony oni rozumieją, że demokraci będąc w kryzysie będą mieli na dużo mniejszy apetyt polityczny. W innych okolicznościach Związek Demokratów na pewno zażądałby o wiele więcej. Generalnie pod-

stawową przyczyną konfliktu pomiędzy socjaldemokratami a demokratami był Saulius Skvernelis. Spora część socjaldemokratów miała mu za złe, że w czasie zawirowań wokół Gintautasa Paluckasa Skvernelis krytykował ówczesnego premiera. Teraz, kiedy Skvernelis przeszedł do mieszanej grupy poselskiej, problem sam się rozwiązał. Tym niemniej część polityków socjaldemokracji patrzy na sprawę w ten sposób, że Skvernelis ma problemy, Žemaitaitis ma problemy, więc generalnie nie warto nic zmieniać. Widzimy, że wśród socjaldemokratów jest mnóstwo opinii. Dużo oczekujemy od bieżącego tygodnia, ale jest duże prawdopodobieństwo, że żadne decyzje wiążące nie zostaną podjęte. Czyli zwyczajnie będą nadal kontynuowane rozmowy. Demokratom również się nie opłaca natychmiastowo wejść do koalicji. Lepiej to zrobić po pewnym czasie, kiedy emocje ucichną — oświadcza Matas Baltrukevičius.

13.>>

12.>>

WYBÓR „ALBO, ALBO”

Rozmówca wyklucza sytuację, kiedy koalicję tworzyłyby cztery frakcje sejmowe: socjaldemokraci, Związek Chłopów i Zielonych wraz z AWPL-ZChR, Związek Demokratów i „Świt Niemna”.

— Tu chodzi o wybór „albo, albo”. Albo Świt Niemna, albo Związek Demokratów. Lider chłopów Aurelijus Veryga, w tym tygodniu powiedział, że w sprawie koalicji będą decydować socjaldemokraci. Więc teraz pozostaje tylko odpowiedzieć na pytanie: czy zapraszamy demokratów, czy pozostaje obecne status quo — oświadcza analityk.

Lider „Świtu Niemna” Remigijus Žemaitaitis powiedział dziennikarzom, że rozmowy pomiędzy socjaldemokratami a Związkiem Demokratów nie są dla niego niespodzianką. Zaznaczył, że oboje nie boi się przejść z koalicji rządzącej do opozycji. „Niech szybciej podejmą decyzję. Nam to wyjdzie tylko na dobre. Będziemy mogli swobodnie rozmawiać, ponieważ obecnie ciągle musimy coś wyjaśniać: czy to jakiś socjaldemokrata ma sprawę »paragonową«, czy to jakiś immunitet, jeszcze coś. Ciągłe musimy wyjaśniać i wyjaśniać” — oświadczył polityk.

DECYZJA SOCJALDEMOKRATÓW

Saulius Skvernelis oświadczył, że przeszkodą w byciu Związku Demokratów w koalicji rządzącej zawsze była jego osoba. „Sądzę, że Związek Demokratów, członkiem którego byłem, jeśli zostanie zaproszony, to będzie negocjował w sprawie bycia w koalicji. Jeśli nie, to nie. Teraz nie bardzo mnie to obchodzi” — powiedział dziennikarzom były premier oraz przewodniczący Sejmu.

Związek Chłopów i Zielonych również nie wyklucza koalicji ze Związkiem Demokratów. „Powie tylko tyle, że zbytnio nie będziemy się zastanawiać nad koalicją — ta cała układanka nie leży w naszych rękach. To jest decyzja socjaldemokratów. Jeśli uznają, że jest ku temu podstawa, jeśli zdecydują się zmienić koalicję, to będziemy traktować Demokratów tak samo, jak traktujemy pozostałych, obecnych partnerów koalicyjnych” — powiedział dla „Žinių radijas” Aurelijus Veryga.

„Uważam, że partie uczestniczą w polityce nie dlatego, że kogoś lubią lub nie lubią wśród innych polityków. Niejednokrotnie żartowałem i mówiłem, że byłoby idealnie, gdybyśmy byli sami — nie trzeba byłoby z nikim niczego uzgadniać. Realizowalibyśmy program i moglibyśmy robić to, co zostało obiecanie naszym wyborcom” — dodał Veryga. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Związek Demokratów, jeśli zostanie zaproszony, to będzie negocjował w sprawie bycia w koalicji — powiedział Saulius Skvernelis. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Więcej zwolnień, ale wolnych miejsc pracy też

W pierwszym kwartale roku odnotowano wyraźny wzrost zwolnień grupowych. Liczba zgłoszeń wzrosła o 53 proc., a liczba pracowników objętych redukcjami podwoiła się. Największe zmiany dotyczą sektora przemysłowego.

Służba Zatrudnienia otrzymała 26 zgłoszeń obejmujących 1,2 tys. pracowników, wobec 17 zgłoszeń i 607 osób rok wcześniej. Blisko połowę zwolnień (575 osób) planuje dziesięć firm z sektora przetwórczego, w tym głównie producenci wyrobów metalowych (298 osób).

„Niepokojący sygnał z sektora produkcji wyrobów metalowych. Od początku tego roku odnotowano pięć przypadków zwolnień — tyle samo, ile łącznie w całym 2024 i 2025 roku. Jednak popyt na pracowników w sektorze pozostaje stabilny, a liczba wolnych miejsc pracy nie maleje” — powiedziała Giedrė Sinkevičė, zastępczyni dyrektora urzędu.

W innych branżach zwolnienia są mniejsze: 144 osoby w IT i telekomunikacji, 100 w transporcie i magazynowaniu, 108 w budownictwie oraz 84 w gastronomii. Jedna firma z sektora usług administracyjnych zapowiedziała redukcję 114 etatów. Najczęściej zwolnienia grupowe wynikają ze zmian organizacyjnych, takich jak optymalizacja działalności, spadek liczby zamówień czy zwiększanie efektywności wykorzystania zasobów.

Dziesięć przypadków zwolnień było związanych z upadłością przedsiębiorstw, co objęło 475 pracowników, w tym w firmach „Fern Production”, „KT Modules”, „Normetas”. Jedno przedsiębiorstwo wskazało zakończenie działalności jako przyczynę, a dwa — restrukturyzację. Redukcje najczęściej obejmują monterów, operatorów, spawaczy, ślusarzy, analityków ds. zarządzania i organizacji oraz kierowników administracji. Mimo rosnącej liczby zwolnień, przedsiębiorstwa przemysłowe zgłosiły 8,4 tys. wolnych miejsc pracy — o tysiąc więcej niż rok wcześniej.

Opr. J. B. na podst. BNS

Prezydent powrócił do tematu renowacji Pałacu Koncertów i Sportu w Wilnie

18 kwietnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków. W tym dniu szczególna uwaga poświęcana jest obiektom oraz miejscom, które zapisały się w historii i stanowią spuściznę dla przyszłych pokoleń.

Justyna Giedrojć

Jest to również święto wszystkich specjalistów, którzy zajmują się ochroną i konserwacją zabytków oraz ich bezpieczeństwem. W przededniu święta w Wilnie omówiono kwestię zagospodarowania niszczącego Pałacu Koncertów i Sportu.

PROBLEMY OCHRONY DZIEDZICTWA I PRZYSZŁOŚĆ SPUŚCIZNY

Tegoroczne obchody upamiętniające Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków odbędą się 16 kwietnia w Wielokulturowym Centrum w Kiejdanach, które mieści się w odrestaurowanym XIX-wiecznym budynku dawnej małej synagogi zimowej (ul. Paeismigio 12B, Kėdainiai).

— Tradycyjnie spotkają się specjaliści z zakresu ochrony dziedzictwa, naukowcy oraz przedstawiciele społeczeństwa, którzy podzielą się swoimi spostrzeżeniami, omówią aktualne problemy ochrony dziedzictwa i przyszłość naszej spuścizny historycznej. Uczestnicy wydarzenia będą mieli również okazję zapoznać się z walorami jednej z najbardziej unikatowych w kraju, starówki kiejdańskiej, przykładami renowacji budynków. Spotkanie będzie poświęcone omówieniu najpilniejszych problemów związanych z zachowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego w zmieniającym się świecie, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Litwie i perspektyw na przyszłość — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vilma Losytė, starsza specjalistka Działu Relacji Międzynarodowych i Promocji Dziedzictwa w Departamencie Ochrony Zabytków przy Ministerstwie Kultury RL.

Dyskusje będą poświęcone zarówno praktycznym problemom ochrony dziedzictwa — ochronie wartości kulturowych, kontroli nad ich wywozem oraz pojawiającym się zagrożeniom — jak też i roli instytucji w ochronie i udostępnianiu dziedzictwa społeczeństwu.

— Specjaliści skupią się również na ochronie dziedzictwa wielokulturowego i pamięci historycznej, zaangażowaniu społeczności oraz możliwościach współpracy między różnymi organizacjami. W ramach obchodów zostaną uhonorowane i nagrodzone osoby zasłużone w dziedzinie ochrony zabytków — dodaje rozmówczyni.

POWSTANIE MIEJSCE PAMIĘCI ŻYDÓW

W przededniu Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków w Wilnie omówiono kwestię zagospodarowania zbudowanego w 1971 r. Pałacu Koncertów i Spor-

tu. Gmach od ponad 20 lat pozostaje nieczynny i stopniowo popada w ruinę; w 2006 r. został wpisany do rejestru dóbr kultury.

Spotkanie poświęcone tej kwestii odbyło się we wtorek, 14 kwietnia w Pałacu Prezydenckim.

— Dyskusja była bardzo rzeczowa. Jej wyniki zostaną ogłoszone nieco później. Najpewniej dawny Pałac Koncertów i Sportu zostanie przekazany Samorządowi Miasta Wilna. Powstanie miejsce pamięci Żydów, upamiętniające również wydarzenia, które się tam rozegrały i przyczyniły do odzyskania niepodległości Litwy. W 2024 r. specjalnie powołana komisja rządowa już powzięła decyzję o założeniu w tym miejscu kompleksu o takim przeznaczeniu. Postanowienie to zostało wówczas oficjalnie zatwierdzone — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Faina Kukliansky, przewodnicząca Wspólnoty Żydów Litewskich.

15.>>

Wzniesiony w 1971 r. Pałac Koncertów i Sportu od ponad 20 lat pozostaje nieczynny i stopniowo popada w ruinę

14.>>

Gitanas Nausėda omówił tę kwestię z przedstawicielami rządu, władzami Wilna oraz reprezentantami społeczności żydowskiej. Udział w spotkaniu wzięli m.in. minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys, minister kultury Vaida Aleknavičienė, pracownicy Ministerstwa Finansów, spółki Turto bankas.

SYGNATARIUSZE ZWRÓCILI SIĘ DO PREZYDENTA I PREMIER

Dyskusje na temat rekonstrukcji zlokalizowanego w samym centrum miasta budynku trwają od wielu lat. Ponownie do tematu powrócono po tym, jak sygnatariusze Aktu Przywrócenia Niepodległości Litwy z 11 marca publicznie zaapelowali o jak najszybsze podjęcie decyzji w sprawie losu Pałacu Koncertów i Sportu. Pod koniec marca litewscy sygnatariusze zwrócili się do prezydenta Gitanasa Nausėdy i premier Ingi Ruginienė, wzywając ich do pilnego podjęcia decyzji umożliwiających odbudowę i dalsze wykorzystanie dawnego niszczącego gmachu. W liście, podpisanym przez 53 sygnatariuszy, podkreślono zaniepokojenie losem budynku oraz niekompetentne podejście rządu do jego przyszłego przeznaczenia.

Zgodnie z decyzją rządu budynek miał zostać przekazany samorządowi Wilna. Inga Ruginienė podkreśliła, że nie ma żadnych przeszkód ze strony rządu, które uniemożliwiłyby samorządowi przejęcie tego obiektu. Latem ubiegłego roku, gdy stanowisko premiera zajmował jeszcze Gintautas Paluckas, rząd ogłosił, że nieużywany od ponad 20 lat i opuszczony budynek, zostanie przekształcony w centrum kongresowo-konferencyjne. Jednocześnie znajdujący się w pobliżu teren starego cmentarza żydowskiego na Śnipiszkach miał zostać odnowiony. Premier Ruginienė początkowo popierała tę koncepcję, jednak później ponownie skłoniła się ku pomysłowi przekształcenia gmachu w miejsce pamięci poświęcone Żydom, któ-

Gmach znajduje się na terenie dawnego cmentarza żydowskiego, istniejącego od XVI w. Miejsce pochówków wciąż nie zostało odpowiednio uporządkowane

re jednocześnie upamiętniałoby wydarzenia tam się rozgrywające i ich znaczenie dla odzyskania niepodległości Litwy.

Podobne rozwiązanie było rozważane przez rząd konserwatystów w poprzedniej kadencji. W 2022 r. rząd pod przewodnictwem ówczesnej premier Ingridy Šimonytė proponował założyć tu muzeum poświęcone historii litewskich Żydów.

MILIONOWE INWESTYCJE

Plany przekształcenia dawnego Pałacu Koncertów i Sportu w centrum konferencyjne sięgają 2015 r., kiedy budynek przejęła spółka Turto bankas. Zdaniem mera Wilna Valdas Benkunskasa renowacja dawnego Pałacu Koncertów i Sportu może wymagać inwestycji wynoszących 50 milionów euro, aby budynek mógł przynosić dochody.

Społeczność żydowska sprzeciwiała się takim inwestycjom.

— Gmach znajduje się na terenie dawnego cmentarza żydowskiego, istniejącego od XVI w. Miejsce pochówków wciąż nie zostało odpowiednio uporządkowane ani godnie upamiętnione. Skromny kamień przypominający o historii tego miejsca to zdecydowanie za mało — stwierdza Fa-ina Kukliansky.

CMENTARZ NA PIÓROMONCIE

Najstarszy cmentarz żydowski w Wilnie powstał pod koniec XV w. na Pióromoncie, w dzielnicy Śnipiszki. Był miejscem spoczynku wielu wybitnych postaci, w tym znanych działaczy społecznych i religijnych.

Spoczywał tam m.in. słynny na całym świecie rabin Gaon Eliasza — jedna z najważniejszych postaci w historii narodu żydowskiego. W 1831 r. utworzono nowy cmentarz żydowski przy dawnej ulicy Holenderskiej (obecnie Olandų).

Po II wojnie światowej na terenie Śnipiszek wciąż znajdowało się wiele nagrobków. W latach 60., podczas budowy na górze Bouffałowej Pałacu Związków Zawodowych, liczne granitowe macewy zostały usunięte i wykorzystane jako materiał budowlany — m.in. do wykonania schodów prowadzących na górę. Część z nich użyto także przy budowie schodów w nieczynnej dziś Poczcie Centralnej przy alei Giedymina.

W 1957 r. na miejscu najstarszego cmentarza powstał basen Žalgiris oraz Pałac Koncertów i Sportu. W 2004 r. basen został zburzony, a w jego miejscu wybudowano budynki mieszkalne.

Fot. Marian Paluszkievicz

Sejm zagłosował: 16-latkowie nie pójdą do urn. „Zadaniem młodych ma być zdobywanie wiedzy”

Honorata Adamowicz

Inicjatorem propozycji był socjaldemokrata Tomas Martinaitis, który postulował dopuszczenie 16-latków do udziału w wyborach. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” polityk podkreślił, że zmiana mogłaby wzmocnić demokrację i zwiększyć aktywność obywatelską.

— Niestety, na etapie przyjęcia zabrakło siedmiu głosów. Mam nadzieję, że w przyszłości wrócimy do tej dyskusji i decyzja zostanie podjęta, jednak na dziś nie możemy się jeszcze z tego cieszyć. Istnieje wiele argumentów przemawiających za tym, aby młodzieży przyznać prawo do głosowania od 16. roku życia. W wielu krajach Unii Europejskiej takie rozwiązanie zostało już wprowadzone. Zachęciłoby to młodych ludzi do większego zainteresowania sprawami ich samorządów oraz do aktywniejszego udziału w życiu społecznym — zaznacza Martinaitis.

87 ZA, 12 PRZECIW

Za wprowadzeniem zmiany do ustawy zasadniczej zagłosowało 87 posłów. Przeciw było 12 parlamentarzystów, a 14 wstrzymało się od głosu. Aby poprawka została przyjęta, konieczne było uzyskanie co najmniej 94 głosów w 141-osobowym Sejmie. Wymagana większość nie została więc osiągnięta.

Tomas Martinaitis podkreśla również, że badania naukowe wskazują na długofalowe korzyści wcześniejszego udziału w wyborach.

— Różne badania naukowe pokazują, że im wcześniej ludzie zaczynają uczestniczyć w wyborach, tym większe jest prawdopodobieństwo, że będą głosować również w przyszłości. Dlatego naszym celem jest zwiększanie aktywności obywatelskiej, aby jak najwięcej

Sejm w pierwszym głosowaniu nie poparł poprawki do Konstytucji, która umożliwiłaby udział w wyborach samorządowych osobom od 16. roku życia.

Według niektórych badań, możliwość wczesnego udziału w wyborach zwiększa prawdopodobieństwo, że młodzież będzie głosować również w przyszłości **Fot. Marian Paluszkiwicz**

osób interesowało się polityką, zwłaszcza procesami zachodzącymi w regionach, i przyczyniało się do poprawy jakości życia — podkreśla socjaldemokrata.

KONSERWATYŚCI: „WYGRAŁ ZDROWY ROZSĄDEK”

Odmienne ocenę w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” przedstawił konserwatysta Audronius Ažubalis. Jego zdaniem w Sejmie zwyciężył zdrowy rozsądek, a część posłów wykazała się także instynktem samozachowawczym.

— Uważam to za dobry wynik, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę skalę wcześniejszych dyskusji i spekulacji dotyczących rozszerzania praw wyborczych młodzieży, procesów demokratyzacyjnych oraz swobodnego „wychowywania” przyszłych wyborców. Kluczowym zadaniem młodych ludzi powinno być przede wszystkim zdobywanie wiedzy i rozwój kompetencji obywatelskich — zaznacza polityk.

SZKOŁY NIE MOGĄ STAĆ SIĘ ARENĄ POLITYKI

Audronius Ažubalis ostrzega, że obniżenie wieku wyborczego mogłoby mieć konsekwencje dla systemu edukacji. Jego zdaniem młodzież musi najpierw poznać podstawy funkcjonowania państwa, historii oraz zasad demokracji, zanim w pełni wejdzie w życie polityczne.

— Istnieje realne ryzyko, że szkoły zostałyby wciągnięte w bieżącą rywalizację polityczną i stałyby się przestrzenią oddziaływania partii politycznych. To z kolei mogłoby pogłębić już istniejące podziały społeczne. Napięcia i różnice poglądów są już wyraźnie widoczne wśród dorosłych obywateli. Obserwujemy dziś społeczeństwo, w którym jedni zdecydowanie opowiadają się po jednej stronie sporów światopoglądowych, a inni zajmują stanowisko przeciwne — reasumuje polityk. ■

Blokada sprzed 36 lat, która miała złamać niepodległość Litwy

18 kwietnia 1990 r. rozpoczęła się ekonomiczna blokada Litwy nałożona przez Związek Sowiecki. „Głównym celem było za wszelką cenę ukaranie Litwy” – mówi dla „KW” doc. dr Algirdas Jakubčionis.

Honorata Adamowicz

Blokada została nałożona w bezpośredniej odpowiedzi na ogłoszenie przez Litwę 11 marca 1990 r. Aktu Przywrócenia Niepodległości. Trwająca 75 dni blokada miała jeden zasadniczy cel – zmusić nasze państwo do wycofania się z deklaracji niepodległości. W praktyce jednak efekt okazał się odwrotny: zamiast osłabić determinację społeczeństwa, wzmocniła ona dążenia obywateli Litwy do suwerenności.

KONSEKWENCJE DLA GOSPODARKI

Doc. dr Algirdas Jakubčionis, wykładowca Katedry Historii Nowożytnej na Wydziale Historii Uniwersytetu Wileńskiego w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla, że w czasie blokady ZSRS wstrzymał dostawy ropy naftowej, paliw i surowców do Litwy, co miało poważne konsekwencje dla gospodarki.

— Związek Sowiecki doszedł do wniosku, że nawet jeśli wprowadzenie blokady gospodarczej uderzy również w jego własne interesy ekonomiczne i przyniesie straty po stronie radzieckiej gospodarki, to i tak należy Litwę ukarać za jej decyzje polityczne. Głównym celem było za wszelką cenę ukaranie, podporządkowanie i wymuszenie posłuszeństwa Litwy, nawet kosztem własnych strat ekonomicznych. W praktyce oznaczało to, że władze w Moskwie nie brały pod uwagę pogorszenia sytuacji gospodarczej wewnątrz ZSRS, jeśli działania represyjne wobec innych republik miały przynieść efekt polityczny — mówi Jakubčionis.

SPOŁECZNE NAPIĘCIA

Jak podkreśla historyk, celem polityki Kremla nie było jedynie zadanie strat gospodarczych Litwie.

Równie istotne było wywołanie napięć w zakładach pracy, fabrykach i całym systemie przemysłowym. Zakładano, że pogarszająca się sytuacja ekonomiczna doprowadzi do destabilizacji rynku pracy.

W praktyce oznaczało to ryzyko utraty zatrudnienia przez część pracowników, spadek produkcji oraz narastającą inflację. Związek Sowiecki liczył również na eskalację napięć społecznych między Litwinami a ludnością rosyjskojęzyczną, która mogła być szczególnie niezadowolona z pogarszających się warunków bytowych.

Według historyka taki scenariusz miał prowadzić do niepokojów społecznych, które mogłyby zostać wykorzystane jako pretekst do interwencji siłowej pod hasłem „przywracania porządku” i zapobiegania zamieszkom. W praktyce oznaczałoby to możliwość użycia wojska oraz aparatu bezpieczeństwa do kontroli sytuacji, co wpisywało się w szerszą strategię

utrzymania wpływów politycznych nad republikami dążącymi do niepodległości.

LITWA SZYBKO SIĘ DOSTOSOWAŁA

Choć presja gospodarcza była znacząca, a warunki życia uległy pogorszeniu, polityczny cel Moskwy nie został osiągnięty

— Mimo trudności gospodarczych blokada nie osiągnęła swojego głównego celu. Kraj stosunkowo szybko poradził sobie z blokadą gospodarczą. Pamiętam, że był wtedy ciepły wiosenny okres, więc wcześniej zakończono ogrzewanie budynków. Wiele towarów Litwini sprowadzali z Kaliningradu, Białorusi i Łotwy. Choć blokada spowodowała trudności gospodarcze, nie osiągnęła swojego głównego celu. Litwa szybko dostosowała się do nowych warunków, a jej dążenie do niepodległości pozostało niezmiennie — wspomina wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego. ■

W czasie blokady Związek Sowiecki wstrzymał dostawy ropy naftowej, paliw i surowców do Litwy Fot. Marian Paluszkiewicz

Tydzień Inżynierii na Litwie. To odpowiedź na rekordowy deficyt, znamy statystyki

Tydzień Inżynierii dotarł do niemal 100 gimnazjów na Litwie. Sektor budowlany zmagają się z rekordowymi brakami kadrowymi. Statystyki nie cieszą, chociaż to zawód, jak wskazują eksperci, odporny na zastąpienie przez AI.

NIEDOBÓR SPECJALISTÓW NARASTA

Według danych przytoczonych przez organizatorów, sektor budowlany na Litwie zmagają się z rekordowym deficytem pracowników — ok. 12 proc. miejsc pracy pozostaje nieobsadzonych. Wskaźnik ten znacząco przewyższa średnią Unii Europejskiej.

„Już dziś cały kontynent odczuwa, że Europa się starzeje — dobrzy specjaliści wycofują się z rynku pracy, a młodych ludzi nie wystarcza, by ich zastąpić. W branży budowlanej na Litwie odnotowujemy rekordowy niedobór: około 12 proc. miejsc pracy pozostaje nieobsadzonych, co znacznie przewyższa średnią UE” — mówi Arūnas Šlenys, prezes zarządu firmy budowlanej Naresta, jeden z inicjatorów Tygodnia Inżynierii.

Ekspertki podkreślają, że sytuacja ma charakter strukturalny i wynika zarówno z demografii, jak i niedostatecznego zainteresowania młodych ludzi kierunkami technicznymi.

Tydzień Inżynierii, który rozpoczął się 13 kwietnia, obejmuje interaktywne lekcje prowadzone w niemal 100 gimnazjach w całym kraju. Inicjatywa skierowana jest do uczniów stojących przed wyborem ścieżki zawodowej. „Chcemy pokazać, że inżynieria to tworzenie rzeczywistych rzeczy i rozwiązywanie zagadek” — mówi Arūnas Šlenys.

Organizatorzy wskazują, że jednym z głównych celów jest przełamanie stereotypów dotyczących pracy w budownictwie oraz pokazanie nowoczesnego charakteru zawodu, opartego na cyfrowych technologiach i innowacyjnych rozwiązaniach.

ROSNĄCE ZNACZENIE ZAWODU

Znaczenie inżynierów budownictwa będzie w najbliższych latach rosło, m.in. w związku z rozwojem sztucznej inteligencji oraz transformacją energetyczną. Wbrew obawom, automatyzacja nie ograniczy zapotrzebowania na specjalistów w tej dziedzinie.

„Inżynierowie, a konkretnie inżynierowie budownictwa, należą do tych zawodów, których rozwój sztucznej inteligencji (SI) nie tylko nie zastąpi, ale wręcz przeciwnie — zwiększy zapotrzebowanie na nich ze względu na infrastrukturę niezbędną dla SI. Komisja Europejska szacuje, że do 2027 r. popyt na miejsca pracy w sektorze budowlanym wzrośnie o 6 proc. w porównaniu z 2025 r., co jeszcze bardziej pogłębi niedobór siły roboczej. Projekty budowlane stają się coraz bardziej złożone (BIM, materiały zrównoważone, inteligentne miasta), dlatego rośnie zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych inżynierów” — wyjaśnił uczniom podczas pierwszej lekcji w ramach Tygodnia Inżynierii, zorganizowanej w Gimnazjum w Fabianiszkach w Wilnie, dyrektor HSC Baltic i ekspert inżynieryjny Rimvydas Beržonskis.

WYZWANIE DLA CAŁEJ EUROPY

Skala problemu wykracza poza Litwę. Europejska Federacja Przemysłu Budowlanego prognozuje, że do 2030 r. na kontynencie zabraknie prawie 3 mln specjalistów w sektorze budowlanym. Jednocześnie transformacja klimatyczna może wygenerować nawet 2,5 mln nowych miejsc pracy.

Sektor zmagają się również z niedoborem kompetencji — do 2027 r. aż 25 proc. pracowników będzie wymagało przekwalifikowania lub dodatkowego szkolenia. W tym kontekście rośnie znaczenie nowego pokolenia specjalistów, przygotowanych do pracy z nowoczesnymi technologiami.

Sektor ten pełni istotną rolę w gospodarce — jeden pracownik generuje około dwóch miejsc pracy w innych branżach.

Inicjatywa Tygodnia Inżynierii, objęta patronatem Rządu Republiki Litewskiej oraz premier Ingi Ruginienė, ma stać się projektem długoterminowym. Jej celem jest nie tylko promocja zawodu, ale również realne zwiększenie liczby specjalistów w nadchodzących latach.

Opr. J.B. na podst. flowpr.lt

Premier Inga Ruginienė objęła patronat nad Tygodniem Inżynierii, inicjatywą wspierającą rozwój kadr w sektorze budowlanym na Litwie Fot. flowpr.lt

Boom małych spółek na Litwie. Nie musi to jednak oznaczać ożywienia

Na Litwie powstaje rekordowa liczba firm, a przedsiębiorcy coraz częściej wybierają małe spółki. Czy oznacza to wielkie ożywienie gospodarki? Odpowiedź jest znacznie bardziej prozaiczna.

REKORDOWA LICZBA NOWYCH FIRM

Rok 2025 przyniósł najwyższą w historii liczbę rejestracji nowych podmiotów prawnych na Litwie. Dane Centrum Rejestrów wskazują, że powstało około 16,7 tys. firm. Trend utrzymał się również na początku 2026 r. — w pierwszych dwóch tygodniach roku liczba małych spółek osobowych wzrosła o 60 proc., przekraczając 1 200 rejestracji wobec około 760 rok wcześniej.

Zmiana struktury nowo zakładanych działalności jest wyraźna. Coraz rzadziej wybierana jest działalność indywidualna, a przedsiębiorcy częściej decydują się na małe spółki. Może to być związane ze zmianami zasad opodatkowania, które zwiększyły atrakcyjność tej formy prawnej. To właśnie ten aspekt decyduje o nagłym wzroście liczby małych spółek.

WIĘCEJ SZKÓD I ROSZCZEŃ

Wzrost liczby firm oznacza również większą ekspozycję na ryzyko odpowiedzialności cywilnej. Dotyczy ono sytuacji, w których działalność przedsiębiorstwa prowadzi do szkód po stronie osób trzecich — klientów, partnerów czy innych podmiotów.

W praktyce początkujące firmy skupiają się przede wszystkim na pozyskaniu klientów i stabilizacji finansowej. Analiza potencjalnych scenariuszy odpowiedzialności bywa odkładana na później. Tymczasem dane ubezpieczycieli pokazują, że takie zdarzenia są częste. W 2025 r. odnotowano prawie 950 przypadków odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstw — o prawie 16 proc. więcej niż rok wcześniej.

Pojedyncze przypadki pokazują, jak wysokie mogą być roszczenia.

Rekordowy wzrost liczby małych spółek na Litwie zmienia strukturę rynku i zwiększa znaczenie zarządzania ryzykiem w biznesie **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Najwyższa wypłata w 2025 r. wyniosła prawie 280 tys. euro. Dla wielu małych firm oznaczałoby to obciążenie przekraczające wieloletnie dochody lub planowane inwestycje.

Co istotne, większość zdarzeń nie ma charakteru kryzysowego. Najczęściej są to sytuacje codzienne: uszkodzenie mienia klienta podczas wykonywania usługi, obrażenia w lokalu czy szkody wynikające z produktu lub usługi. To właśnie takie przypadki generują najwięcej roszczeń.

JAK OCENIĆ RYZYKO?

Ekspertcy wskazują na kilka kluczowych obszarów, które przedsiębiorcy powinni przeanalizować już na początku działalności. Pierwszym jest dokładne określenie modelu biznesowego i momentów, w których może dojść do szkody wobec osób trzecich. Chodzi zarówno o pracę z mieniem klientów, jak i odpowiedzialność za jakość usług czy produktów.

Drugim elementem jest realistyczna ocena potencjalnych kosztów. Roszczenia coraz częściej obejmują nie tylko bezpośrednie szkody, lecz także utracone dochody czy koszty opóźnień. Nawet niewielki

incydent może więc skutkować żądaniem odszkodowania sięgającym dziesiątek lub setek tysięcy euro.

Trzecim krokiem powinna być analiza zdolności finansowej do pokrycia takich zobowiązań. Dla małych firm jednorazowe odszkodowanie może oznaczać poważne zaburzenia płynności lub konieczność rezygnacji z inwestycji.

PLANOWANIE OD POCZĄTKU DZIAŁALNOŚCI

Rosnąca liczba małych spółek na Litwie pokazuje zmianę podejścia do prowadzenia biznesu, jednak nie eliminuje podstawowych ryzyk. Odpowiedzialność cywilna pozostaje stałym elementem działalności gospodarczej, niezależnie od formy prawnej.

Uwzględnienie jej już na etapie planowania działalności pozwala ograniczyć potencjalne straty i skoncentrować się na rozwoju firmy. Jak wskazują doświadczenia rynku, są to ryzyka wynikające z codziennej pracy, a nie wyjątkowe zdarzenia — dlatego wymagają systemowego podejścia od samego początku.

Opr. J.B. na podst.
Lietuvos draudimas, mat.pras.

Misja „szaleńców Boga”: Barnabici w sercu Warszawy

Historia Zgromadzenia Księży św. Pawła, powszechnie zwanych barnabitami, to opowieść o duchowej odnowie, która swój początek wzięła w XVI-wiecznych Włoszech, by po stuleciach zapuścić korzenie w polskiej ziemi.

Ich obecność w Warszawie, choć stosunkowo młoda, wpisała się na stałe w krajobraz stolicy, niosąc ze sobą powiew nowoczesnej, a zarazem radykalnej duchowości.

OD RENESANSOWEGO MEDIOLANU DO WSPÓŁCZESNOŚCI

Wszystko zaczęło się w 1530 r. Święty Antoni Maria Zaccaria, lekarz, który zamienił medycynę ciała na leczenie dusz, założył zgromadzenie w odpowiedzi na głęboki kryzys wiary i obyczajowości ówczesnego społeczeństwa. Nazwa „barnabici” pochodzi od ich pierwszego ośrodka — kościoła św. Barnaby w Mediolanie.

Zaccaria był wizjonerem, który wyprzedził reformy Soboru Trydenckiego. Jego metody były dynamiczne i odważne: masowe spowiedzi, głoszenie słowa Bożego na placach oraz świadectwo ascezy i pokory. Dziś barnabici kontynuują tę misję w 16 krajach na niemal wszystkich kontynentach — od Albanii i Afganistanu, przez Rwandę i Kongo, aż po obie Ameryki i Polskę.

DUCHOWOŚĆ: PAWŁOWE „SZALEŃSTWO KRZYŻA”

Fundamentem życia barnabitów jest nauka św. Pawła Apostoła. Ich charyzmat streszcza się w trzech słowach: ewangelizować, wychowywać i uświęcać. Zgromadzenie stawia sobie za cel walkę z duchową „letniością” i przeciętnością.

Charakterystyczne cechy ich posługi to: kult eucharystyczny i pasyjny — szerzenie kultu Chrystusa Ukrzyżowanego oraz Najświętszego Sakramentu, w tym propagowanie nabożeństw czterdziestogodzinnych; radykalizm Ewangelii — realizacja słynnego zawołania Zało-

■ Parafia pw. św. Antoniego Marii Zaccarii została erygowana 5 lipca 1995 r.

Dziś warszawscy barnabici realizują misję swojego Założyciela pośród miejskich blokowisk. Prowadzą działalność kaznodziejską, rekolekcyjną i misyjną, będąc „zaczynem życia ewangelicznego w świecie”.

Życiela: „Biegnijmy jak szaleni nie tylko ku Bogu, ale i ku bliźniemu”; otwartość na świeckich — już w XVI w. Zaccaria tworzył wspólnoty dla małżeństw, wierząc w uświęcanie społeczeństwa poprzez rodziny, ideę niezwykle aktualną w dzisiejszym Kościele; praca z młodzieżą — aktywna obecność w szkołach, oratoriach i ruchach młodzieżowych, traktowana jako podstawa formacji człowieka.

WARSZAWSKA PRZYSTAŃ: PARAFIA NA TRAKCIE KRÓLEWSKIM

Historia barnabitów w Polsce rozpoczęła się w 1989 r. Początko-

wo na działce przy ul. Sobieskiego 15 w Warszawie miało powstać Centrum Kultury Włoskiej. Zmiany polityczne we Włoszech na początku lat 90. spowodowały jednak modyfikację planów. Dzięki rozmowom z kard. Józefem Glempem zapadła decyzja o budowie pierwszego po wojnie kościoła przy Trakcie Królewskim.

Początki nie były wolne od wyzwań. W 1995 r. lokalna prasa opublikowała nieprawdziwe informacje o zakupie ziemi za „symboliczną złotówkę”. Ówczesny proboszcz, o. Kazimierz M. Lorek, stanowczo sprostował te doniesienia, wykazując, że teren został opłacony rzetelnie, a nawet „podwójnie”, z uwzględnieniem roszczeń dawnych właścicieli.

Oficjalnie parafia pw. św. Antoniego Marii Zaccarii została erygowana 1 września 1995 r. Choć budowa właściwego kościoła trwała w latach 1999-2003, życie wspólnoty tętniło już wcześniej w tymczasowej kaplicy.

20.>>

Podczas uroczystego wprowadzenia pierwszego proboszcza, kard. Glemp przekazał mu klucze z poleceniem: „Otwieraj tę świątynię wszystkim, którzy szukają Boga”.

DZIEDZICTWO, KTÓRE TRWA

Dziś warszawscy barnabici realizują misję swojego Założyciela pośród miejskich blokowisk. Prowadzą działalność kaznodziejską, rekolekcyjną i misyjną, będąc „zaczynem życia ewangelicznego w świecie”. W ikonografii ich patron, św. Antoni Maria Zaccaria, często trzyma monstrancję lub krzyż — symbole, które dla współczesnych barnabitów pozostają drogowskazami w ich codziennej pracy duszpasterskiej: od opieki nad chorymi, przez pracę w mediach, aż po duszpasterstwo akademickie.

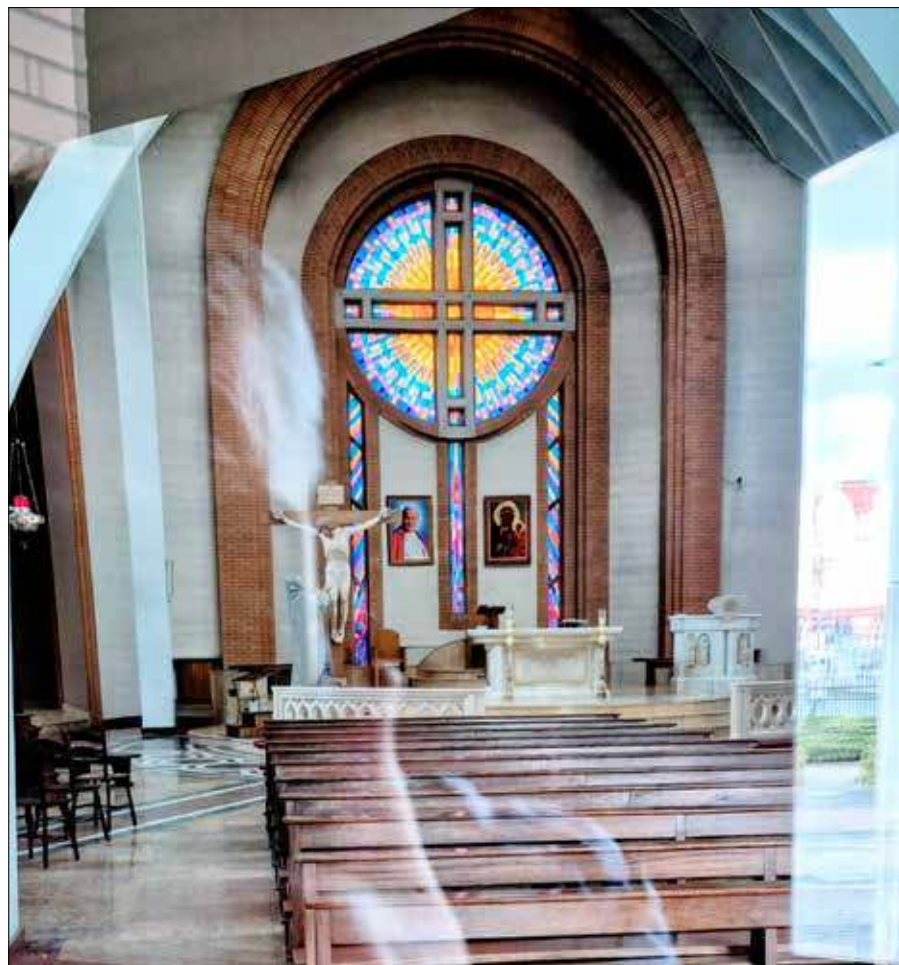
Zgromadzenie, liczące obecnie dziesiątki domów zakonnych i parafii na całym świecie, pozosta-

■ Tablica pamiątkowa na ścianie świątyni

je wierne zasadzie św. Pawła: stać się „wszystkim dla wszystkich”, by za wszelką cenę przybliżyć ludziom Chrystusa.

Leszek Wątróbski
Fot. autor

■ Wnętrze kościoła Barnabitów w Warszawie

Wilno zamówiło 112 niemieckich elektrobusów

Wilno zamawia 112 autobusów elektrycznych za 69,8 mln euro (bez VAT). Pierwsze pojazdy mogą pojawić się na ulicach jeszcze w tym roku, rozpoczynając proces elektryfikacji floty transportu publicznego w stolicy Litwy.

84 standardowe i 28 przegubowych autobusów niemieckiego producenta „Man” zastąpi część pojazdów napędzanych olejem napędowym i gazem — poinformowała firma Vilniaus viešasis transportas (VVT, pol. Wileński Transport Publiczny). Nowe autobusy mają być bardziej ciche i wygodniejsze dla pasażerów. To pierwsze takie zakupy VVT, choć mniejsze pojazdy elektryczne funkcjonują już na obrzeżach miasta u prywatnych przewoźników.

„Rezygnujemy z pojazdów powodujących zanieczyszczenie środowiska i przechodzimy na czystsze, cichsze i bardziej efektywne rozwiązania” — powiedział mer miasta Valdas Benkunskas.

Projekt obejmuje nie tylko zakup pojazdów, ale także rozwój infrastruktury i dostosowanie systemu transportowego. „Równolegle realizujemy również inne etapy, które obejmują tworzenie infrastruktury dla pojazdów elektrycznych, zapewnienie zasilania elektrycznego, dostosowanie flot transportowych oraz wdrażanie nowych zasad eksploatacji” — powiedział dyrektor VVT Ignas Degutis. Według VVT jest to jedno z największych zamówień publicznych w sektorze transportu na Litwie. Pierwsze autobusy mają rozpocząć kursowanie pod koniec tego roku, a pozostałe — do końca 2027 r. Pojazdy zostaną wyposażone m.in. w klimatyzację, ekrany informacyjne, internet oraz ładowarki do telefonów.

Zakup ma być częściowo finansowany z funduszy UE oraz pożyczek Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju i Europejskiego Banku Inwestycyjnego. W zeszłym roku rada Wilna zdecydowała także o zakupie 145 autobusów elektrycznych i 16 wodorowych.

Opr. J. B. na podst. BNS

Zaproszenie nad wybrzeże adriatyckie – spotkanie z Janem Skłodowskim

Serdecznie zapraszamy na spotkanie autorskie z Janem Skłodowskim, autorem książki „Sławni Polacy na Riwierze Opatijskiej”, które się odbędzie 23 kwietnia 2026 r. o godz. 15.30 w Ambasadzie RP w Wilnie (ul. šv. Jono 3).

Prezentowana książka to zaproszenie nad wybrzeże adriatyckie, na należący dziś w znacznej części do Chorwacji półwysep Istria. Znajdziemy tam jego perły, Opatiję i Lovran – niegdysiejsze Abację i Lovranę – o niepowtarzalnym uroku nadmorskiego krajobrazu, łagodnego klimatu i elitarnego szyku nadadriatyckich kurortów.

Na niej to, łączącej urzekający widok morza i gór, bujną śródziemnomorską przyrodę oraz wplecione w nią materialne i duchowe znaki dawnych wieków, znajdziemy pośród pozostawionych przez ówczesnych „wielkich” tamtego świata także wyraziste polskie ślady. Pamiętać bowiem należy, że w latach belle époque (więc przed rokiem 1914) wielu Polaków – mieszkańców Galicji żyło w państwie, którego granice obejmowały to niezwykle w swym uroku wybrzeże.

Ślady te zostały trwale tam odcisnięte przez postacie elity twórczej, takie jak Henryk Sienkiewicz, Michał Elwiro Andriolli, Maria Konopnicka, Stanisław Witkiewicz (Witkacy), Stefan Żeromski, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Zofia Nałkowska, czy politycznej jak Józef Piłsudski, nie wspominając o licznych przed-

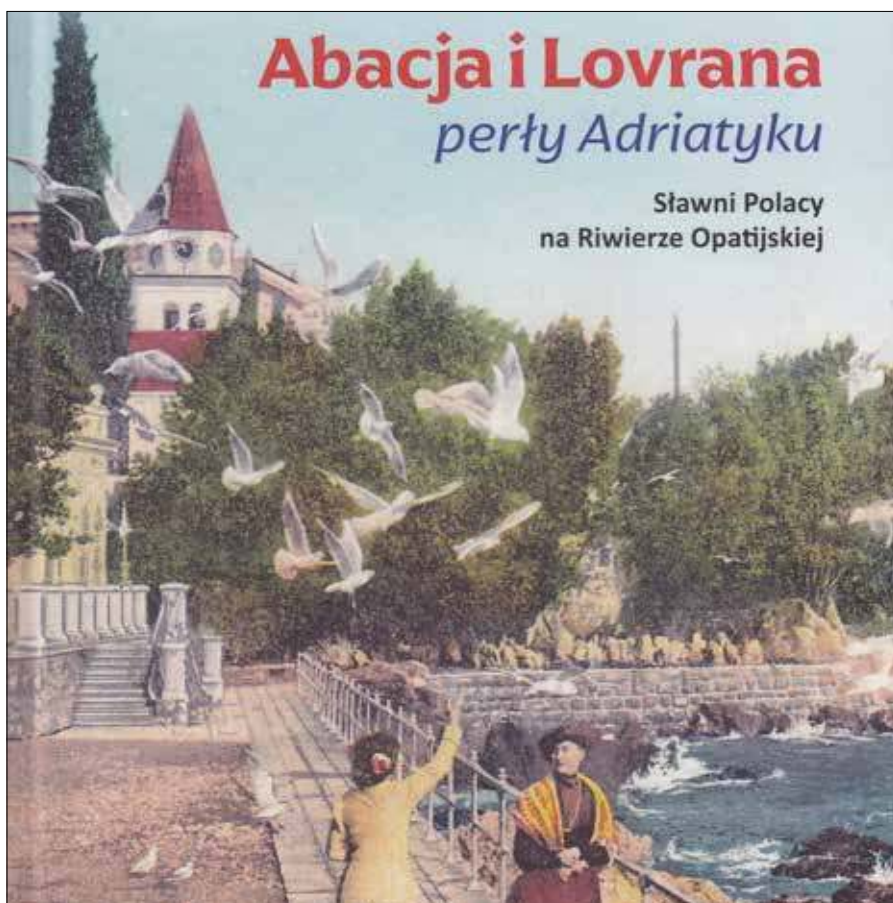
stawicielach rodzimej arystokracji, ziemiaństwa czy finansjery. Także w latach międzywojennych przybywali tam na letnie pobyty zamożni rodacy, wreszcie już nie w pełni bez troskie wakacje spędził tam w roku poprzedzającym wybuch II wojny światowej prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki.

Wydarzenie odbędzie się w języku polskim.

Wstęp wolny. Obowiązuje rejestracja. Tel.: +370 5 232 9774, e-mail: barbara.orszewska@instytutpolski.pl

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Ambasada RP w Wilnie ■

Inf. i fot. Organizatorzy

Poezja polskiego romantyzmu. Prezentacja książki prof. Bernadetty Kuczery-Chachulskiej

Centrum Polonistyczne Uniwersytetu Wileńskiego zaprasza wszystkich miłośników poezji polskiego romantyzmu na prezentację książki prof. Bernadetty Kuczery-Chachulskiej „Co żyje – niknie, tak na mnie świat woła. Poezja metafizyczna polskiego Romantyzmu”.

Prezentacja książki prof. Bernadetty Kuczery-Chachulskiej będzie miała miejsce 22 kwietnia 2026 r. o godz. 17.00 w Sali A9

(Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego, Domus Philologiae, 2 piętro).

Moderatorem spotkania będzie doc. dr Irena Fedorowicz.

Bernadetta Kuczera-Chachulska jest profesorem nauk humanistycznych. Pracuje w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Zajmuje się literaturą polskiego romantyzmu (przede wszystkim twórczością Adam

Mickiewicza i Cypriana Norwida), a także poezją XX w. Wydała wiele prac poświęconych tej problematyce. Jest autorką dziesięciu tomów poezji, tłumaczonej na język czeski, niemiecki, węgierski, francuski i włoski.

Spotkanie odbędzie się w języku polskim. Wstęp jest wolny.

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Centrum Polonistyczne UW ■

Inf. Organizatorzy

Krzyżówka

Belka między słupami		Psia poza przy nodze	Na czele spółki	Zbudowana przez Noego	Sto czterdzieści cztery sztuki		Klocki z Jutlandii	Jest nim NATO	
	13				Podrzedny lokal	11			
Ciele leśnego ssaka					Roślina - symbol zdrowia		Handluje łupem złodziej	Każda ma swoją nazwę	17
Kuleczka pieprzu					Szachy lub boks				
Synek i córka					Antkiewicz, „srebrny” bokser z IO w Helsinkach		Szus po stoku	Beata w rządzie B. Szydło	
Typ, jakość		Jest nim każdy sopel	Kwili w gnieździe	Broń na palcach					
Spotkanie pary	8				Cugle, część uprzęży	3			
Smażony placuszek		Rzadkie imię żeńskie	Akt prawny z sejmiku	... z Rotterdamu, filozof	Kala honor rodziny				9
							Kartka na paczkę	Spisek, knowanie	
Spis lokatorów bloku					Gromadzi się w kominie				
Holmes lub Monk	6						Anna, aktorka polska	Sophia, aktorka włoska	
					Uwielbiany przez rzeszę fanów	16			
Kapitał na koncie		Klub piłkarski z Wiednia	Płonące smolne polano		Domena Marii Skłodowskiej				10
					Większy od raka				
Konferencja, zebranie			Epizod filmowy		10 litrów wody		Członek wspólnoty z Utah	Odbiera bodźce	
RB klub pił.		Błogie życie	7		Broń artylerzysty	4		15	
					Simon, rywal Małysza				
Leonardo z kina							Graniczy z Algierią, Nigrem	Metropolia Łotyszów	
					Droga skała na rzeźby				12
Stółek dla szewca		Falujący łan zboża	14				Pierce, Poppins lub Stuart		
					Naucza o Bogu i wierze	18			
Czeka na zaprzysiężenie		Pieśń diwy operowej	2				... Ricci, kreatorka mody		5

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 14-15 KWIETNIA

Poziomo: AMBER - INDIE - NIELETNI - MENDEL - SAPKA - MAURICE - KRAUL - KONSTYTUCJA - KORBKA - PASAT - PARTNER - ASUAN - ZATOR - PŁAT - AMETYST - KAFKA - GAJOWY - OKTAN - OLDBOJ - MADA - FLUOR - ETAT - RAJD - DEMO - BUFON - WARIAT - TEKA - AZJA - SZLAK - BOSMAN

Pionowo: ANEMIK - OPALKA - OLKUSZ - GMINA - OKRASA - JALU - BEDUIN - BRUTTO - DOROTA - FELER - SEKTA - WYBRANEK - RELIKT - ANNAŁY - JEDWAB - INSEKT - PRZEKOP - UNIA - RUTA - ATAŁ - MADRAS - PLAC - SZTYFT - ATEIZM - WIEK - UJMA - OSKARD - MAJA - AULA - TARTAN - AZOTAN

Hasło: Sztab szkoleniowy

Uśmiechnij się!

Pewnego razu soltys spogląda na rękę Antka i pyta:

– Gdzieś stracił palce u prawej ręki?
– A no ze dwa roki temu włożyłem rękę koniowi do pyska, żeby zobaczyć, ile ma zębów. Wtedy koń zamknął pysk, żeby zobaczyć, ile ja mam palców.

Turysta chodzący po górach natrafia na malutki drewniany domek. Puka do drzwi i słyszy dziecięcy głosik:

– Kto tam?
– Dziecko, jest tam twój tata?
– Taty nie ma.
– A jest twoja mama?
– Mamy też nie ma.
– A spotykasz się ze swoimi rodzicami?
– Tak, ale nie w wychodku.

W domu Pabla Picassa było włamanie. Włamywacz został nakryty na gorącym uczynku przez artystę, ale szczęśliwie dla niego udało mu się uciec.

Picasso wezwał paryską policję. Po wstępnych ustaleniach zaproponował policjantom, że sporządzi portret pamięciowy włamywacza. Następnego dnia rano paryska policja aresztowała matkę przełożoną z katedry Notre-Dam, ministra finansów, wieżę Eiffla, dwie pralki i aparat do mierzenia ciśnienia...

Do biura wchodzi szef i mówi do sekretarki:

– Dla mnie herbata, a dla tych trzech zagranicznych dupków – kawa.

Po chwili zza drzwi dobiega głos:
– Dla dwóch dupków, ja jestem tłumaczem.

Rozmawiają dwie koleżanki:

– Wczoraj, na imprezie, poznałam świetnego faceta. Przystojny, czarujący, świetnie mnie słuchał. Dałam mu mój numer telefonu, puściłam oczko i powiedziałam by zadzwonił, gdy dotrze do domu. Minęły cztery dni i nie dzwoni!

– Może jest bezdomny?

**OGÓLNOKRAJOWY
KONKURS-FESTIWAL TAŃCA**

STARS

STAGE 2026

**2026-05-17
GODZ. 10.00**

**OBOWIAZUJE
REJESTRACJA**

**CENTRUM KULTURY W RUDOMINIE
(UL. WILEŃSKA 2, RUDOMINO)**

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Drogo kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Poszukujemy kobiety (opiekunki) do osoby leżącej, z zamieszkaniem w rejonie wileńskim. Tel. 0 674 34 529; 0 601 80 570

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Studnie głębinowe i odwierty geotermalne. Pompy, hydrofory, oczyszczalnie ścieków. Solidnie i na lata. Tel. +370 607 65532
www.greziniumeistrai.lt

Naprawa i renowacja mebli tapicerowanych. Świadczymy usługi transportowe. Zniżki dla emerytów.

balduremontas76@gmail.com; tel. +370 602 39 269

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek

oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Do starczamy. Tel. +370 686 866 68

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

TOWARY ELEKTRYCZNE:

- Anteny ■ Odbiorniki
- Narzędzia ■ Pulpity
- Głośniki ■ Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

KUPOJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

**VII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
TAŃCA LUDOWEGO DZIECI I MŁODZIEŻY**

GODZ. 13:00

24 MAJA

UL. WILEŃSKA 2 RUDOMINO

TAŃCUJ, TAŃCUJ, OKRĘCAJ 2026

Logo of the festival and sponsors: Lietuvos Kultūros Taryba, Vilniaus regiono savivaldybė, and others.

TVP
WILNO

06:30 „Info Wilno”
06:50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06:55 „Studio Wilno”
07:25 „Kolorowy świat Pacyka”
07:35 „ALCHEMIK – Kamuflaż”
07:50 „Pozyteczni.pl”
08:15 „Przepis dnia”
08:19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08:40 „Lena na Kaukazie”
09:05 „Rozmowy (nie)wygodne”
09:40 „Jesteśmy stąd”
09:45 „Fake czy historia?”
10:20 „Polskie 100 lat”
10:45 „Gra słów. Krzyżówka”
11:10 „Słownik polsko@polski”
11:35 „Kolorowy świat Pacyka”
11:45 „Mody Polskie”
12:10 „M jak miłość”
13:00 „Info Wilno”
13:05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
13:35 „Polacy to wiedzą!”
14:05 „To jest grane”
14:30 „Generałowie tułacz”
15:10 „Notacje”
15:25 „Astronarium”
15:50 „Info Wilno”
16:00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16:20 „Klan”
16:40 „Barwy szczęścia”
17:10 „ALCHEMIK”
17:25 „Info Portal”
17:35 „Ex Libris”
18:00 „Tajemnica Enigmy”
18:45 „Całkiem niezła historia”
19:00 „Info Wilno”
19:20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19:25 „Studio Wilno”
19:55 „Na sygnale”
20:20 „Z pamięci”
20:30 „Program informacyjny”
20:55 „Pytanie dnia”
21:05 „Komisarz Alex”
21:50 „Kobie-

ty w drodze”
22:15 „Królowie śródmieścia”
23:00 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
23:30 „Info Wilno”
23:50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23:55 „Studio Wilno”
00:25 „Fake czy historia?”
01:00 „Tajemnica Enigmy”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Morderstwo z widokiem”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Policja berlińska”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 Kto i dlaczego?
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanego”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 LRT słucha
20.00 Eksperyment
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Stonkus bezpośrednio
22.30 S. „Policja paryska 1905”
23.25 S. „Kancelaria prawna”
00.15 „Przyjaciele”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”

10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Za czy PRZECIW?”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Red” komedia
00.50 „Zabójcza broń” thriller

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litwa mówi”
7.00 „Dziki świat Eglé”
8.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
8.30 „Myśli na święta”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 S. dok. „Czytanie z ruchu warg rodziny królewskiej”
12.50 Sekrety mózgu
13.00 Kocham Litwę
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Notatki przyrodnika
16.30 1000 cudów świata.
17.30 Litewskie dzieci milenijne
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.20 Gen ciekawości
19.30 „Japoński anioł. Chiyune Sugihara” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Skarb” dramat
23.45 Sekrety mózgu
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”

7.00 „Show dobre go wieczoru”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gliny”
21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Obwoźny akwizytor” dramat
00.20 „Prawo i porządek: Przestępczość zorganizowana” dramat

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hadsonas ir Reksas”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Nocny lot” thriller
22.40 „Kod nieśmiertelności” thriller
00.30 S. „S.W.A.T.”

lrytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 S. „Azja”
09.30 S. „Nieproszona miłość”

10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja”
12.30 „Pyszne życie”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwsze razy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 Nowy dzień

5.45 „Przetrawanie. Australia”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „Tajne służby Gordona Ramsaya”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnice Alaski”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucajmy monetę”
16.30 „Przetrawanie. Australia”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „MILF Manor” show
22.00 „Noe: Wybrany przez Boga” dramat
00.50 „Rzucajmy monetę”

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”

7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Niezapomniany”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.45 S. „Ridley. Gościność”

06.10 „Wykrywacz kłamstw”
06.30 Pytanie dnia
06.50 Reporterzy
07.00 „Okno na Świat”
07.25 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.20 „Zaraz wracam”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Królestwo mokradeł” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to

melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Zaraz wracam”
19.55 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”
22.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.20 Sprawa dla reportera
00.20 „Enzo Ferrari. Czerwony i Czarny” film dok.

07.00 „Afisz kulturalny”
07.05 „Teledyski”
08.40 „Tamte lata, tamte dni”
09.15 S. dok. „Podróż z historią”
09.50 „WTEM”
09.58 „PrzyStari nad Biblią”
10.10 „Informacje kulturalne”
10.35 „Kolekcja”
10.50 „Niedziela z...”
11.45 S. „Chłopi”
12.55 „Jasminum” film obycz.
14.55 S. dok. „Reżyserzy”
15.55 „Słodkie oczy” film TVP
17.05 „Niespokojenie spokojny człowiek” film TVP
18.15 S. „Chłopi”
19.15 „Wydarzenie aktualne”
19.40 „Którędy po sztukę”
19.55 „Tajemnicza Claudia Cardinale” film dok.
21.10 „Popiół i diament” dramat
23.00 „Hala odlotów”
00.00 S. dok. „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”
00.35 „Video Killed the Radio Star”

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik

polsko@polski”
08.00 „Jedzenie ma znaczenie”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Stacja Innowacja”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „U Pana Boga w ogródku”
14.50 „Giganci nauki”
15.40 „Polacy Świata”
15.45 „Słowo daje!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Dzień z życia artysty”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Życie po Sanatorium Miłości”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Świata”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Krucjata”
00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 S. dok. „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolberga”
08.20 „Okrasa łamie przepisy”
09.30 S. „Cztery pancerni i pies”
10.30 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
10.55 „Był taki dzień”
11.00 „Ex Libris”
11.20 S. dok. „Rzecz Polska”
11.30 „Zapora. Energia dla Niepodległej” film dok.
12.10 „Trofeów wiedeńskich nowe opisanie” film dok.
13.05 „Piosenką

przez historię”
13.15 „Ptaki wędrowne. Śladami przewodników Sudeckich”
14.15 „Nie mogłem inaczej. Kapłan i żołnierz ps. Ski” film dok.
15.10 S. „Królowie”
15.35 S. „Cztery pancerni i pies”
16.30 „Koło historii”
17.00 „Był taki dzień”
17.05 „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Czas honoru”
19.20 „Nasz Mieczek Mieczysław Gil” film dok.
20.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
20.25 „Flesz historii”
20.50 S. „Królowie”
21.10 „Był taki dzień”
21.15 S. „Zatoka szpiegów”
22.00 „Koman-dor” film dok.
22.45 „Nowa Zemia archipelag strachu” film dok.
23.40 „Doktórka”
00.35 „Był taki dzień”

05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Dar Wiary
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.30 Warkocz królewny Wisły
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy

niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzną
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Mateczniki Polkości
14.00 Błask prawdy
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Lubieszów
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 ZNIEWOLENIE

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
WILNO

06:30 „Info Wilno”
06:50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06:55 „Studio Wilno”
07:25 „Superkowe ABC”
07:50 „Imbir i Cytryna”
08:15 „Okrasa łamie przepisy”
08:40 „Szlakiem Kolberga”
09:05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
09:35 „Niepojęte – Bóg u Rudolfa Otto”
09:45 „Fake czy historia?”
10:20 „Polskie 100 lat”
10:45 „Gra słów. Krzyżówka”
11:10 „Moda na język polski”
11:30 „Przyjaciele”
11:45 „Kobiety w drodze”
12:10 „M jak miłość”
13:00 „Info Wilno”
13:05 „Dobre historie”
13:30 „Hity wszech czasów”
14:20 „Mateczki”
15:15 „Notacje”
15:25 „Sonda”
15:50 „Info Wilno”
16:00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16:20 „Klan”
16:40 „Barwy szczęścia”
17:10 „Przyjaciele”
17:25 „Info Portal”
17:35 „Unia kulinarna”
17:55 „Na dobre i na złe”
18:45 „Rzecz Polska”
19:00 „Info Wilno”
19:20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19:25 „Studio Wilno”
19:55 „Na sygnale”
20:20 „Z pamięci”
20:30 „Program informacyjny”
20:55 „Pytanie dnia”
21:05 „Wiedźmin”
23:15 „Dobre historie”
23:35 S. „Ojciec Mateusz”
00:20 „Info Wilno”
00:40 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00:45 „Studio Wilno”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Wzgórza zabójstw – Świeża siła”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Policja berlińska”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
13.00 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanego”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Panienka” komediodramat
00.40 „Café Society” komediodramat

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”

19.30 „KK2”
21.00 „Przerwany lot” thriller
23.15 „Pasterz” thriller
01.10 „Snajper Dziedzictwo” thriller

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Stonkus na żywo”
7.00 „LRT słucha”
7.30 Eksperyment
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
11.30 „O świcie dnia X”
12.00 „Japoński anioł” film dok.
13.00 Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Kalendarz ogrodnika
16.30 1000 cudów świata
17.30 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.20 Gen ciekawości
19.30 O świcie dnia X
20.00 Dzień Kultury
20.25 Monologi
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Krucjata” komedia
22.35 „Jak uprawiać seks” dramat
00.10 S. „Dzika Dolina”

6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób to sam”
7.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”

16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GoŽalgiris”
19.45 Mistrzostwa Eurołigi „Žalgiris” – „Paris Basketball”
22.00 „Wiadomości TV3”
22.30 „Serenity” film fab.
01.05 „Rozgrzeszenie” film fab.

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hadsonas ir Reksas”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 4/7”
21.00 „Nie ma przebaczenia” film fab.
22.35 „Nocny lot” thriller
01.05 „Jestem gwiazdą... Zabierzcie mnie stąd!”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chceć pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV Wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter

18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia domu
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
01.00 Nowy dzień

5.30 „Przetwarzanie. Australia”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „Tajne służby Gordona Ramsaya”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnice Alaski”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzućmy monetę”
16.30 „Przetwarzanie. Australia”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Gliny”
21.30 „Gra „galvOK””
23.50 „Nadejdzie dzień” komedia

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Krymi-

nalne umysły"

15.00 S. „Anupamaa"

15.35 S. „Man-gal Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"

19.00 S. „Lucifer"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Dolina Śmierci"

22.50 S. „Kryminalne umysły"

23.45 „Ślepy detektyw 8"

06.05 „Wykrywacz kłamstw"

06.25 Pytanie dnia

06.45 „Reporterzy"

06.55 „Oko na Świat"

07.20 S. „Akacyjowa 38"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Agape Blisko Ciebie"

09.00 „Serwis Info"

09.20 S. „Za-raz wracam"

09.45 S. „Ranczo"

10.50 S. „Komisarz Alex"

11.45 S. „Ojciec Mateusz"

12.30 Okrasa łamie przepisy

13.00 Serwis Info

13.10 Agrobiznes

13.35 „Program rolny"

13.55 „Królestwo mokradeł"

15.00 S. „Złoty chłopak"

16.00 „Serwis Info"

16.15 „Reporterzy"

16.35 Gra słów.

Krzyżówka

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.25 „Jaka to melodia?"

18.55 „Klan"

19.20 S. „Za-raz wracam"

19.55 S. „Akacyjowa 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 S. „Glina.

Nowy rozdział"

22.30 „Sekielski

wieczorową porą"

23.35 „Londyński bulwar" film fab.

07.00 „Afisz kulturalny"

07.05 „Teledyski"

08.10 „Tamte

lata, tamte dni"

08.50 S. dok. „Po-

droże z historią"

09.25 „WTM"

09.40 „Wydarzenie aktualne"

10.15 „Kulturalni"

11.10 S. anim. „Pan

wzywał, Milordzie?"

12.10 „Słodkie

oczy" film TVP

13.20 „Niespo-

tykanie spokojny

człowiek" film TVP

14.30 „Tajemnicza

Claudia Cardina-

le" film dok.

15.35 „Szczególny

dzień" dramat

17.35 „Gwiazdozbiór

TVP Rozrywka"

18.30 „11. Krajowy

Festiwal Piosenki

Polskiej Opole '73.

Mikrofon i ekran"

19.35 „Kolekcja"

19.55 S. dok. „Dzień,

w którym umarła

gwiazda rocka"

20.25 „Video Killed

the Radio Star"

21.05 „Boccac-

cio" film obycz.

23.00 „Tygodnik

Kulturalny"

23.55 S. „Przypadki

Sherlocka Holmesa"

07.00 „Panorama"

07.30 „Mody Polskie"

08.00 „Makłowicz

w podróży"

08.30 Pytanie

na śniadanie

12.35 „Kresowe

grody i rody"

13.00 Serwis Info

13.10 S. „M jak miłość"

14.50 „Polonia

24. Tygodnik"

15.00 Serwis Info

16.10 „Wszystko

przed nami"

16.40 „Turystycz-

na Jazda"

17.00 „Obywatel

kolczastego świa-

ta. Gustaw Herling

Grudziński" film dok.

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 Górna pół-

ka smaku

19.45 Panorama

20.20 „Polacy Światu"

20.30 „Program

informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.25 S. „Na do-

bre i na złe"

22.15 S. „Na sygnale"

23.15 „Szansa na

sukces. Opole 2026"

00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień"

07.27 „Wykry-

wacz kłamstw"

07.45 „Pałace i rezy-

dencje Lubelszczyzny"

08.00 S. dok. „Tań-

ce polskie. Śladami

Oskara Kolberga"

08.15 „Zakochaj

się w Polsce"

09.25 „Flesz historii"

09.45 S. „Czterej

pancerni i pies"

10.35 S. dok. „Portrety

Wojenne. Kobiety"

11.10 „Saga prastarej

puszczy" film dok.

12.05 S. dok. „Histo-

ria kuchni polskiej"

12.45 S. dok. „Pod-

ziemne Włochy"

13.35 „Strażnicy piątej

ewangelii" film dok.

14.25 „Ex Libris"

14.45 „Kuchnia

dwudziestolecia"

15.10 S. „Królowie"

15.40 S. „Czterej

pancerni i pies"

16.35 „Był taki dzień"

16.40 „Marzyciele"

17.05 „Sensa-

cje XX wieku"

18.35 S. „Czas honoru"

19.20 „Pałace i rezy-

dencje Lubelszczyzny"

19.35 S. dok. „En-

cyklopedia II woj-

ny światowej"

20.20 „Na bitew-

nym szlaku"

20.40 S. „Królowie"

21.05 S. dok. „Wielcy

polscy wynalazcy w

II Rzeczypospolitej"

21.15 „Na gra-

nicy" dramat

22.50 „Terrorysta

od Pana Boga św.

Andrzej Bobola"

23.40 „Historia w

postaciach zapisana"

01.05 Świat w

obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 Odpowie-

dzialni za Kościół

01.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02.00 Regina Coeli

02.05 Ma się rozumieć

02.15 Rozmowy

niedokończone

03.25 Święty na

każdy dzień

03.30 Każdy ma-

luch to potrafi

03.45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Głos Polski

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski

Punkt Widzenia

06.00 Przetrwaliśmy

06.30 Baron Feliks Ko-

nopka życie i twórczość

07.20 Powrót i Odnowa

08.00 Za kratą są

zielone drzewa

08.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Polski

Punkt Widzenia

09.40 Słowo życia

09.45 Modlitwa

smoleńska

10.10 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

10.35 Święty na

każdy dzień

10.45 Jestem mamą

11.00 Informacje dnia

11.15 Rozmowy

niedokończone

12.25 Głos Polski

12.35 Natura et Homo

13.00 Regina Coeli

13.03 Informacje dnia

13.20 Głos serca

14.05 Zrób je-

den mały krok

14.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile

15.30 Drzwi do lasu

15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa w

Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Boże-

go Miłosierdzia

16.20 Mocni w Wierze

16.50 Ma się rozumieć

17.00 Informacje dnia

17.10 Natura

Obiektywnie

17.40 ZNIEWOLENIE

17.55 Stan wojenny

w Polsce – znacze-

nie i konsekwencje

18.30 Łączy

Nas Historia

<

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Unia kulinarna”
08.45 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.15 „Tygiel”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
10.00 „Rosół polski”
10.25 „Domisie”
10.50 S. „Karino”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.10 „Plebania”
12.55 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Nowe spojrzenie”
17.55 „Jesteśmy stąd”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.35 „Kultowe rozmowy”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.25 „W światłach muzyki na bis”
21.30 „The Voice Kids”
22.55 „Hity i historie gwiazd”
23.05 „The Voice Kids”
23.40 „Pozyteczni.pl”
00.05 „Info Wilno”
00.25 S. „Królowie śródmieścia”
01.05 „Varius

Manx & Ka-
 sia Stankiewicz na
 dobry wieczór”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dziki świat Eglė”
7.00 „1000 cudów świata. Azja i Bałkany”
8.00 „Mój paszport kłamie”
8.30 „Co teraz?!”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Spacer z dinozaurami”
12.55 S. dok. „Matka Natura”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 „Cześć!”
17.30 W kuchni z Beatą
19.30 Wiadomości
19.30 Przyjaciele
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.45 „Życie lub coś podobnego” komedia
00.25 „Krucjata” komedia

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Doktor Doolittle 4: pies prezydenta” komedia
10.45 „Top Dog” komedia
12.25 „Jaś Fasola” komedia
13.00 „Diamantowa afra” komedia
14.50 „Bodyguard” dramat
17.30 „Będzie się działo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzycz-

na maska
22.00 „Gorączka” komedia
00.20 „Wyzwanie dla kumpla: Idzie wiosna” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Cześć!”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Sztuczna inteligencja to rewolucja”
9.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”
10.00 „Co słyhać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Dzieńnik Riddicka
13.30 Anatomia architektury
14.00 Koncert pożegnalny
15.30 „Nie sztuczna inteligencja”
16.00 Spacer
16.30 Euromaxx
17.00 „Towarzystwo mecz hokeja na lodzie”
19.00 „Miasto i świątynie”
20.30 Panorama
21.00 „Jak być kochaną” dramat
22.40 S. „Poirot Agathy Christie”
00.10 „Blue Note Records. Poza nutami” film dok.

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagro-

da marzeń”
11.30 „Sekrety ośmiornicy” film dok.
12.30 „Sekrety Dzikię Azji” film dok.
13.40 „Dzikie indyjskie koty” film dok.
14.40 „Dudley Doskonały” komedia
16.10 „Na topie” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gra galvOK”
22.00 „Plan doskonały” dramat
00.40 „Arbitraż” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Prawdziwa mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Opuszczone konstrukcje”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Prawdziwa mistyka”
14.00 Mistrzostwa piłki nożnej TOPLYGA. „Kauno Žalgiris” – „TransINVEST”
16.30 Mistrzostwa LKL „Jonava Hipocredit” – „Nevėžis Pa-skolų klubas”
19.00 Mistrzostwa LKL „Juventus” – „Gargždai”
21.30 „Strzelec” thriller
00.00 „Nie ma przebaczenia” film fab.

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Wilno – europejska stolica dziecięcej koszykówki” film dok.
09.00 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
09.30 Chce pracować

10.00 Najlepszy
10.30 „W świecie koszykówki”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia domu
12.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Pyszne życie”
17.00 Pierwsze razy
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Buschido ring
19.00 S. „Nieproszona miłość”
20.00 Wiadomości
20.30 Pytanko
21.00 „Wileński „Žalgiris”. Rok przełomu” film dok.
22.30 Wiadomości
23.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6.05 „Magazyne wojny”
7.00 „Szczyt”
8.25 „Zmysły zwierząt”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Pacific”
12.00 „Supersklep”
13.00 „Ratownicy na lodzie”
14.00 Mistrzostwa URBONKL
16.00 „Magazyne wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „WySPA pokusy”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „La Brea 2” dramat
23.00 „Człowiek z blizną” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Kochaj swój ogród”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna. Jezioro Bodeńskie”
13.00 „10 lat młodszy”
13.30 „20 lat Jamiego Olivera” film biograficzny
14.30 „Gordon Ramsay. Uncharted II”
15.40 S. „Wspomniały wiek”
17.45 Morderstwo w...
19.45 S. „Śmierć w raju”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.50 S. „Czarne Piaski”
00.45 „Spokojny” dramat

06.00 „Wykrywacz kłamstw”
06.15 „Pytanie dnia”
06.35 „Reporterzy”
06.55 „Okno na Świat”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 „Jeździec znikąd” western
14.50 „Mokradła” film dok.
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Sanatorium miłości”
17.05 S. „Dzień dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Omnibus

szybcy i mądrzy”
19.20 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.25 „Spectre” film sensac.
01.00 „Ukryta sieć” dramat

07.35 „Hydrozagadka” film fab.
09.00 „Co nam w duszy gra”
10.05 „Kolekcja”
10.20 „Dokument tygodnia” film dok.
11.55 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni”
13.30 „Wydarzenie aktualne”
14.30 „Uroczysty koncert z okazji otwarcia katedry Notre”
16.35 „Odrodzenie Katedry Notre” film dok.
17.45 „Tamte lata, tamte dni”
18.25 „Szczególny dzień” dramat
20.20 „Dzień z życia artysty”
21.00 „Parasite” film fab.
23.20 „Amy Winehouse: Live At The Porchester Hall”
00.35 „Boccaccio '70” film obycz.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 „Turystyczna Jazda”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.20 „Podróże z historią”
12.50 „Serial Love Wspomnienia”
13.05 S. „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa”

14.10 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.45 „Na dobre i na złe”
15.40 S. „Na sygnale”
16.40 „Okrasa łamie przepisy”
17.10 „Tajemnice kultowych seriali”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 Koncert
20.15 „Do śmiechu!”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Dewajtis”
22.15 „Sanatorium miłości”
23.10 Daję słowo
00.00 S. „Tajemnica Enigmy”

07.20 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Flesz historii”
08.05 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.20 S. dok. „Tańce polskie. Śladami Oskara Kolberga”
09.40 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
10.05 S. „Crimen”
11.05 „Był taki dzień”
11.10 „Aurum. Miłość i miecz” film dok.
11.45 „Ptaki wędrownie. Śladami przewodników Sudeckich” film dok.
12.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.35 „ROK 1981. Kalendarium”
13.40 „Jeden dzień w PRL” film dok.
14.40 „Prasa donosi”
14.45 „Marzyciele”
15.05 „Ex Libris”
15.30 „Pożegnanie z Marią” dramat
16.55 „Rejon Umocniony Hel. Ludzie i dzieło” film dok.
17.35 „Flesz historii”
17.55 S. dok. „Tajemnice kultowych seriali”
18.40 S. „Lalka”
20.00 „Karol Jan Czapski”

20.50 „Tajemnice Joachima” film dok.
21.40 „Nowa Ziemia archipelag strachu” film dok.
22.35 „Daleko od okna” dramat
00.30 „Na granicy” dramat

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu
06.55 Muzyczne chwile
07.10 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki
08.00 Navigare Necesse est
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Kapłani zesłanych
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Ogólnopolskie spotkanie rekolek-

cyjne dla kobiet
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polkości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
14.00 „Ratownicy gospodarstw”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.50 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Imbir i Cytryna”
09.10 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.05 S. dok. „Portrety wileńskie”
10.20 „Detektyw Literka”
10.35 „Rozmowy na dwie głowy”
10.40 „Zaczarowany świat...”
10.55 „Studio Raban”
11.20 „Sonda 2”
11.40 „Raport naukowy”
12.05 „Plebania”
12.55 „Jesteśmy stąd”
13.05 „Dookoła Bałtyku”
13.25 „Rosół polski”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Nowe spojrzenie”
15.35 „Historia jednego obrazu”
15.45 „Akademia Życia”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za raz wracam”
17.35 „Anna Dymna spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.50 „Czego nie mogliśmy wykrzyścić” film dok.
19.50 „Reportaż kresowe”
20.05 „Nowe spojrzenie”
20.30 „Program informacyjny”

20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Zatoka szpiegów”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „The Voice Kids”
00.25 „Daję słowo”
01.15 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tu – kino”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „To mój ogród”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustava”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Planeta Rekin”
12.55 S. „Serengeti”
13.50 S. „Morderstwo w małym miasteczku”
15.45 Wiadomości
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
21.50 „Zwykła miłość” dramat
23.20 „Café Society” komediodramat
00.55 „Jak być kochaną” dramat

6.00 „LEGO Masters”
7.00 S. anim.
9.00 „Smerfy 2” film anim.
11.05 „Marmaduke” komedia
12.50 „Wilki, lew i ja” film fab.
14.55 „Jaś Fa-

sola” komedia
15.30 „Akademia Policyjna” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzyczne show
22.20 „Meg” thriller
00.35 „Od kołyski aż po grób” film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Mój paszport kłamie”
6.30 „To mój ogród”
7.00 „Zaklinacz zwierząt”
7.30 „Co teraz?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.20 S. anim. „Bluey”
8.35 S. anim. „Dolina Muminków”
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Dzień Kultury
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 S. „Simon”
13.50 S. anim. „Smerfy”
14.05 S. anim. „Bluey”
14.20 „Suknia Oscara” komediodramat
16.00 Pieśń nad pieśniami 2026. Litewski konkurs telewizyjny dla dzieci i uczniów
17.30 Regionalna Liga Koszykówki. Dywizja A
19.30 Vilnius Jazz 2025
20.20 Monologi
20.30 Panorama
21.00 Młodzież LRT OPUS
21.30 „Roméo et Juliette” opera
00.25 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzenia”
12.00 „Tropikalne wyspy” film dok.
13.10 „Historia słońca” film dok.
14.15 „W Indiach z Jamesem Mayem” film dok.
15.25 „Kulinarne wędrówki Gordona i przyjaciół” film dok.
16.30 „David Rocco's Dolce Italia” film dok.
17.00 „Gazas dugnas: Show”
18.00 „Opłata za przygodę”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Przejmij kontrolę nad boiskiem. Parkiet.”
21.00 „Jack Reacher: Jednym strzałem” film fab.
23.50 „Serenity” film fab.

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Wojny towarowe”
11.00 S. „Kuchenne koszmary”
11.55 S. „Akumulatory”
13.00 „Realna mistyka”
14.00 TOPLYGA Piłka nożna „Sūdūva” – „Džiugas”
16.30 Mistrzostwa LKL „Rytas” – „Žalgiris”
19.00 Mistrzostwa LKL „Neptūnas”

– „Šiauliai”
21.30 „Neighborhood Watch” thriller
23.25 „Strzelec” thriller
01.55 S. „Kuchenne koszmary”

05.00 S. dok. „Nasze zwierzęta”
06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Pyszne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Nieproszona miłość”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 S. „Pani Prezydent”

6.00 „Gra galVOK”
8.20 „Duże koty”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektyw przeszłości”
10.30 „Egag do dechy”
11.00 „Poważne klęski żywiołowe”
12.00 „Ratownicy na lodzie” film dok.
14.00 „Otwarte inteligentne mecze MLKL”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Szczyt”
19.35 S. „See 2”
21.00 „TV3 wia-

domości"
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „NBA Action”
22.00 „Wciąż ją kocham” dramat
00.15 „Noe: Wybrany przez Boga” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Kocham Twój Ogród”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek” film fab.
17.45 S. „Morderstwo w...”
19.45 S. „Śmierć w raj”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
23.00 „Dykta-tor” komedia
00.40 „Sommerdahl”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Życie po Sanatorium miłości”
09.50 S. „Alternatywy 4”
10.55 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Regina Coeli
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.45 „Nowe życie”
14.05 „Ssaki”
15.10 S. „Dom”
17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Wojna zastępcza”
22.25 „Sanatorium miłości”
23.25 „Życie po Sanatorium miłości”
23.50 „Ronin” film sensac.

07.25 „Zaśpiewajmy to jeszcze raz”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2026”
10.00 „Przysłań nad Biblią”
10.15 „Król życia” film dok.
10.55 „Zakaz wstępu dla psów i Włochów” film anim.
12.15 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
13.15 „Kuba” film dok.
14.50 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
15.30 „Miś” komedia
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
20.20 „Piosenki Władysława Szpilmana”
21.00 „Pianista” dramat
23.35 „Kulturalni”

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Słowo daje!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Regina Coeli
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja

Mszy Świętej”
15.15 „Piłka nożna Betlic”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.10 „62. KFPP w Opolu”
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Gabi Drzewiecka zaprasza”
23.10 „Nigdy nie mów nigdy” komedia
00.55 „Pamiętam Ciebie z tamtych lat”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Sprawdzamy”
07.40 S. dok. „Podróż z historią”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Tora, historia żydowskiej Księgi”
09.20 „Myśliciele”
09.25 „Przyjdź jako mądrość do dzieci...”
09.45 „Niepojęte”
09.55 „Piosenką przez historię”
10.05 S. „Crimen”
11.00 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
11.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.50 S. dok. „Podziemne Włochy”
12.35 „Ex Libris”
13.00 „Koman-dor” film dok.
13.40 „Drobny, kruchy człowiek.” film dok.
14.35 „Strażnicy piątej ewangelii” film dok.
15.25 „Był taki dzień”
15.30 „Daleko od okna” dramat
17.25 „Flesz historii”
17.45 „Czego nie mogliśmy wykrzy-czyć” film dok.
18.40 S. „Lalka”
20.00 „Chłopi na nowo”
20.15 S. dok. „Kroniki Hitlera”
21.05 „Polska i świat z historią w tle”

21.25 „Zagadka Heweliusza” film dok.
22.15 „Tragarz puchu” dramat
23.40 „Pożegnanie z Marią” dramat

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Człowiek bez twarzy
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Regina Coeli
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Świadek drogi. Stefan Kardynał Wyszyński
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.45 Regał
08.15 Misja Szczecin – Madagaskar
08.45 Muzyczne chwile
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 20 czerwca 1941 roku
12.00 Głos serca
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Medjugorje
15.50 Muzyczne chwile
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Regina Coeli
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Baśniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO SEVEN DAYS OF THE WEEK”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek”
07.50 „Na wszelki wypadek!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 S. dok. „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.30 S. dok. „Rzecz Polska”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 S. dok. „Polskie 100 lat”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Detektyw Literka”
11.50 „HULAHOO SEVEN DAYS OF THE WEEK”
12.00 „Strona po stronie”
12.15 S. „Królowie śródmięscia”
13.00 „Info Wilno”
13.05 S. dok. „Arrasów dzieje osobliwe”
13.35 „The Voice Kids”
15.25 „W świątłach muzyki na bis”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”

20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Mody Polskie”
22.15 S. „M jak miłość”
23.05 S. dok. „Arrasów dzieje osobliwe”
23.30 „Info Wilno”
23.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.55 „Studio Wilno”
00.25 „Fake czy historia?”
01.00 S. „Komisariat”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Policja berlińska”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanne”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 S. „Policja paryska 1905”
23.25 S. „Kancelaria prawna”
00.15 Tydzień Rowerowy
6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”

8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Jedyne wyjście” thriller
00.25 S. „Śmiertelna broń”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Tydzień
7.00 1000 cudów świata
8.00 Menora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Sztuczna inteligencja to rewolucja
12.00 Miasto i świątynie
13.00 Koncert pożegnalny
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 (Nie)emigranci
16.00 Notatki przyrodnika
16.30 1000 cudów świata
17.30 W kuchni z Beatą
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Sztuczna inteligencja
19.40 S. dok. „Czytanie z ruchu warg rodziny królewskiej”
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Muzyczna odyseja Kate Bush” film dok.
22.30 Dzień Kultury
23.00 Spacer
23.30 Sztuczna inte-

ligencja to rewolucja
00.00 S. „Dzika Dolina”
3
6.00 Gra „galvOK”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Vytaro ferma”
21.00 S. „Umrzec w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Detektyw Knight: Łotr” film fab.
00.45 S. „Prawo i porządek”

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Dzień Bastylii” thriller
22.50 „Neighborhood Watch” thriller
00.45 S. „S.W.A.T.”
TV Lietuvos rytas
Poniedziałek,
20 kwietnia
05.00 „Pyszne życie”

05.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Azja”
9.30 S. „Pani Prezydent”
10.30 Mosty naszego życia
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pierwsze razy
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Godzina TV Wolność
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Kochanie, oddzwonię”
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6.00 „Przetrawianie”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
10.00 „Miasto czy wieś?”
11.30 „Gordon Ramsay pod osłoną nocy”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnice Alaski”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Rzucamy monetą”
17.00 „Przetrawianie”
18.00 S. „911: Teksas”
19.00 S. „Nieznajomi”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Śmieć” dramat
23.10 „Play Dead” thriller

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”

8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills II”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalne umysły”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Powieść kryminalna z Uznamu. Dom morderstw”
22.50 S. „Kryminalne umysły”
23.50 „Tajemnice Brokenwood”

07.25 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 Serwis Info
09.25 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Regina Coeli
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Ssaki”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Za-raz wracam”
19.55 S. „Akacyjowa 38”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.30 „Piekło Niebo” spektakl
22.55 „Postscriptum”
23.30 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
00.25 Balans bieli

08.00 Zabawne ptaki” film anim.
08.50 S. dok. „Podróż z historią”
09.25 „WTEM”
09.30 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
10.00 „Dobre strony”
10.25 „Tamte lata, tamte dni”
11.05 S. „Chłopi”
12.10 „Miś” komedia
14.15 „Czarna suknia” film fab.
15.15 „Skrzypce nadziei” film dok.
16.20 „Kontrakt” film obycz.
18.20 S. „Chłopi”
19.25 „Tygodnik Kulturalny”
20.20 S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”
21.00 „Szpieg, który mnie kochał” film sensac.
23.15 „Porozmawiajmy szczerze”
23.55 „Pianista” dramat
00.00 TVP KULTURA
00.05 Wtorek 21.04
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 S. dok. „Podróż z historią”
09.15 „WTEM”
09.20 „Dobry tytuł”
09.55 „Hala odlotów”
10.55 S. „Chłopi”
12.05 „Kontrakt” film obycz.
14.05 „Żeniacy” film fab.
15.30 S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”
16.10 „Doktor Murek” dramat
17.55 S. „Na kłopoty... Bednarski”
19.10 „Mody Polskie”

19.50 „Andrzej Seweryn aktor” film dok.
21.00 „Teatr Telewizji”
22.20 „Ona” dramat
00.35 S. dok. „Film noir”

POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Przystań nad Biblią”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Paryż. Śladami Chopina”
12.50 Przepis dnia
13.00 „Serwis Info”
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945”
15.10 Kulturalni
16.00 Serwis Info
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Hity i historie gwiazd”
17.00 S. „Za-raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 Panorama
20.20 Polacy Świata
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Czas honoru”
22.20 S. „Stawka większa niż życie”
23.20 „Lady Pank na dobry wieczór”
00.15 Panorama

HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Piosenką przez historię”
07.55 „Było, nie minęło”
09.30 S. „Cztery pancerni i pies”
10.25 „Kuchnia dwudziestolecia”
10.50 „Ex Libris”

11.15 „Klucz wileński” film dok.
12.25 „Fake czy historia?”
13.00 „Tajemnice Joachima” film dok.
13.50 „Karol Jan Czapski”
14.35 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Królowie”
15.30 „Piosenką przez historię”
15.35 S. „Cztery pancerni i pies”
16.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
16.40 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.20 „Ex Libris”
18.40 S. „Czas honoru”
19.25 „Powstanie Warszawskie. Pragnienie wolności.” film dok.
19.55 „Śmierć Zygielbojma” film dok.
20.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
20.55 S. „Królowie”
21.20 S. „Zatoka szpiegów”
22.05 „Marzyciele”
22.35 „Opowieści dziewczęce” film dok.
23.35 S. dok. „Kroniki Hitlera”
00.30 S. dok. „Sensacje XX wieku”

01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Medjugorje
08.40 Jej misja trwa
08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Bańniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Regina Coeli
13.03 Informacje dnia
13.20 Cmentarz przy Lipowej
14.00 Ocalałam z rzezi
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Kapłan
16.00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Błogostawiona

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Portugalska Mirandela: najlepsza kielbasa na świecie

Ranking najlepszych kielbas na świecie opublikowany przez serwis Taste Atlas otwiera pozycja z Portugalii — Alheira de Mirandela. Kielbasa Mirandela zawiera mięso wołowe i wieprzowe wraz z tłuszczem, mięsem drobiowym, chlebem pszennym, oliwą z oliwek i smalcem, a jest aromatyzowana i przyprawiana solą, czosnkiem oraz słodką lub ostrą papryką. Drugie miejsce przypadło kielbasie wędzonej wywodzącej się z Polski. Klasycznie przygotowuje się ją z mięsa wieprzowego, które pekluje się wraz z solą, pieprzem, cukrem, czosnkiem i często z majerankiem.

Fot. Freepik

Miejsce, które przeraża nawet najlepszych marynarzy

Między Ameryką Południową a Antarktydą znajduje się akwen, którego obawiają się nawet doświadczeni marynarze. Cieśnina Drake'a od lat uchodzi za jedno z najbardziej niebezpiecznych miejsc na Ziemi. Tu zderzają się wody Atlantyku, Pacyfiku i Oceanu Południowego, tworząc fale wysokie jak kilkupiętrowe budynki.

Sztormy pojawiają się nagle, wiatr potrafi przekraczać 100 km/h, a warunki zmieniają się w ciągu kilkunastu minut. Nic dziwnego, że ten odcinek oceanu bywa nazywany „cementaryszkiem statków”. Według szacunków historycznych w tym rejonie mogło zatonać nawet 800 jednostek, a życie straciło ok. 20 tys. ludzi. To co czyni Cieśninę Drake'a tak niebezpieczną, to ekstremalne warunki pogodowe. Fale regularnie osiągają 10-15 m, a podczas wyjątkowo silnych sztormów mogą dochodzić nawet do 20-25 m. Wiatr przekraczający 100 km/h i lodowata woda dodatkowo zwiększają ryzyko katastrofy.

Naukowcy: zwierzęta także przeżywają żałobę

Według naukowców, zwierzęta mogą przeżywać emocje związane ze stratą towarzysza, choć nie zawsze są one identyczne z ludzką żałobą. Zmiany w zachowaniu po śmierci bliskiego obserwuje się zarówno u dzikich, jak i domowych zwierząt.

Przykłady takich reakcji to apatia słoni czy smutek szympanсів, które czuwają przy ciałach zmarłych członków grupy. Badania pokazują, że aż 36 proc. psów je mniej po utracie towarzysza, a ponad połowa staje się bardziej związana z opiekunem. U niektórych zwierząt mogą pojawić się nawet objawy depresji czy zaburzenia separacyjne.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Ręcznie zdobione pierniki – tradycja, precyzja i odrobina słodkiej magii Fot. Marian Paluszkiewicz